Azg
Հայոց օրաթերթ

21 ՅՈՒԼԻՍ 1994. ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 137 (640)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ. «Արարատի» հակառակորդը Սոֆիայի ԲԿՄԱ-ն է

ԺՆԵՎ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ՄՆԱՐՔ. Այսօր Ժնեւում կայացավ Եւրոպական գավաթների վիճակահանությունը: Երեւանի «Արարատը» ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության առաջին փուլում կհանդիպի Սոֆիայի ԲԿՄԱ ճանաչված թիմի հետ: Առաջին խաղը կկայանա օգոստոսի 9-ին Բուլղարիայի մայրաքաղաքում: Պատասխան հանդիպումը օգոստոսի 23-ին Երեւանի «Հրազդան» մարզադաշտում:

«Կատարվեց իմ նվիրական երազանքներից մեկը, վիճակահանությունից անմիջապես հետո ասաց «Արարատի» գլխավոր մարզիչ Արմեն Սարգսյանը, ես մեծ նշանակություն եմ տալիս առաջին խաղին, որից շատ բանով է կախված բուլղար ֆուտբոլիստների հետ մեր հանդիպումների վերջնական արդյունքը: Ես երազում եմ նաեւ այն օրվա մասին, երբ հայկական ֆուտբոլի մասին կխոսեն Եւրոպայում, ինչպես 70-ականներին»:

Վիճակահանության արարողությանը ներկա էր Ժնեւում «Արարատ» ակումբի ներկայացուցիչ Հակոբ Ավագյանը:

Հետաքրքրական է, որ Բաքվի «Թուրան» թիմին վիճակահանությամբ բաժին հասավ Թուրքիայի «Ֆեներբախչե» ակումբը:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Բ. Արարքցյան. «Նախընտրական արշավն սկսվել էր փետրվարի 14-ից»

«Գերագույն խորհրդի 8-րդ նստաշրջանի սկիզբն ու ընթացքը ցույց տվեցին, որ նախընտրական արշավն սկսվեց փետրվարի 14-ից», այսպիսի գնահատական տվեց հուլիսի 20-ին իր եզրափակիչ ելույթում Հայաստանի Գերագույն խորհրդի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը: Նա նշեց, թե որոշ փորձ խմբերի կողմից, որոնք փորձառություն են կազմում եւ իրենցից ուժ չեն ներկայացնում, փորձեր արվեցին ուժային մեթոդներ կիրառել, բայց չստացվեց: Բաբկեն Արարքցյանը դատգամավորներից չթաքցրեց իր անբավարարվածությունը եւ հայտարարեց, թե 9-րդ եւ 10-րդ նստաշրջանները կանցնեն ավելի բեւեռացված:

«Այսօր ընտրությունների մասին խոսելն անընդունելի եմ համարում», ասաց նա, հիմնականում շեշտելով, թե վաղ է խոսել ընտրությունները կեղծելու մասին, քանի որ դրանց ոչեմ է ներկա լինեն հայրուրավոր միջազգային դիտորդներ:

Նա նաեւ հայտնեց, թե 8-րդ նստաշրջանի 39 նիստերի ընթացքում ընդունվել են 154 որոշումներ, այդ թվում՝ 24 օրենագիծ: Վավերացվել են 21 միջազգային դայմանագրեր:

«Երեկ նստաշրջանը փակվեց, այդպես էլ օրակարգում մնացին բազմաթիվ չվերակված հարցեր: Կրկին քվորում չկար: Ա. Հ.

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ալբերտ Բաղրասարյան. «Հայաստանում իշխում է ոչ թե ՀՀՇ-ն, այլ մի խումբ»

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Գաղտնիք չէ, որ արդեն մոտ 2 տարի է, ինչ ՀՀՇ-ի ներսում ամեն ինչ չէ, որ կարգին է: Իշխող կուսակցության ներսում տիրող լարվածությունն օրեցօր աճում էր, եւ ահա հուլիսի 19-ին ՀՀՇ նախագահ Տեր-Պետրոսյանը Հուսիկ Լազարյանը «Ազատություն» ռադիոկայանին տված հարցազրույցում հայտարարեց, որ նրանց (այսինքն Ալբերտ Բաղդասարյանի, Արամ Մայիլյանի, Խաչիկ Ստամբոլցյանի, Վարդան Ջուլնաչյանի եւ Էդուարդ Ջաղինյանի) հետ այլեւս ճամփա չունենք գնալու:

Հուսիկ Լազարյանը «Ազատություն» ռադիոկայանին տված հարցազրույցում հայտարարեց, թե նրանց (այսինքն Ալբերտ Բաղդասարյանի, Արամ Մայիլյանի, Խաչիկ Ստամբոլցյանի, Վարդան Ջուլնաչյանի եւ Էդուարդ Ջաղինյանի) հետ այլեւս ճամփա չունենք գնալու:

Խոսակցություններ են ոչոված, թե արդեն շինարարում վերոհիշյալ հնգյակը կարող է հեռացվել ԳԽ ՀՀՇ խմբակցությունից:

«Այսօր Հայաստանում իրականացվում է ոչ թե կուսակցական, այլ խմբակցական, ասաց Բաղդասարյանը՝ ամբիոնում ելույթ ունենալով, թե ՀՀՇ-ն միայն նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին է առաջադրել, իսկ կառավարության անդամներին նշանակել է արդեն նախագահը, եւ այն չի կարելի անվանել ՀՀՇ-ական: Մեր գործունեության նոյատակը, հայտարարեցին ՀՀՇ անդամ հինգ ընդդիմադիրներ, ՀՀՇ-ն վերակենդանացնելն է, ինչպես նաեւ դատասխանատվության հասցեագրումը: Որոշեցի չսատգվի այնպես, որ մի գեղեցիկ օր հանկարծ հրաժարվի ՀՀՇ-ից՝ ամբողջ դատասխանատվությունը բարդելով վերջինիս վրա: Փաստորեն ՀՀՇ անդամ հինգ դատգամավորներն արդեն այսօր ուզում են հասկացություն մտցնել այն հարցում, թե ով ոչեմ է դատասխանատվություն կրի այս ամենի համար:

Տես էջ 2

Էդուարդ Եգորյան. «Ընգակը փորձում է խուսափել դատասխանատվությունից»

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

ՀՀՇ խորհրդարանական խմբակցության նախագահ Էդուարդ Եգորյանը մերժեց ՀՀՇ այն հինգ դատգամավորների մեղադրանքները, որոնց հանդիսանում է անդատասխանատվության մթնոլորտ, թե կառավարությունն իրականում ՀՀՇ-ական չէ, թե ՀՀՇ խմբակցությունում ամեն ինչ որոշում են մի խումբ մարդիկ:

Միաժամանակ, նա հայտնեց, թե մի շարք կարեւոր որոշումներ ընդունվել են Հայոց համազգային շարժման ցանցերի շնորհիվ, այդ թվում հանրադատության բյուջեն, Կենտրոնական բանկի նախագահի ընտրությունը, դրա հետ մեկտեղ նաեւ բարեփոխումների ֆինանսական բարեփոխումների սկիզբը, ընդհատ մինչեւ դրամի ներկայացումը: Եգորյանի ասելով, ՀՀՇ խմբակցության ցանցերով առաջարկվեց նաեւ 20-տոկոսանոց անհատույց սեփականաշնորհման իրավական դաշտ. սեփականաշնորհման ծրագիրը ընդունվեց:

Տես էջ 2

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Բիլ Քլինթոնը կարգադրեց Անդրկովկաս ռազակել 200 հազար տոննա ամերիկյան ցորեն

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը երեքշաբթի օրը Անդրկովկասյան հանրադետություններ ռազակել 200 հազար տոննա ամերիկյան ցորեն:

ԱՄՆ գյուղատնտեսության նախարար Մայք Էսպինին հասցեագրած հուշագրում Սպիտակ տան ղեկավարը իր որոշումը դարձրաբանել է նրանով, որ Անդրկովկասում դարեցի սուր դակաս կա, որն արդեն հանգեցնում է բնակչության թերասնման: Ուստի, նշում է նախագահը, ամերիկյան դաշտարների հացահատիկը խիստ հարկավոր է այդ նորանկախ դետությունների ժողովուրդներին: «Այդ ցորենը կօգտագործվի որպես երջանի ժողովուրդներին հասկացվող մարդասիրական արտակարգ օգնություն, որոնք տառապում են սովից ու թերասնումից», նշվում է Բիլ Քլինթոնի հայտարարությունում:

Հիշեցնենք, որ մի քանի օր առաջ ԱՄՆ-ը 839 միլիոն դոլար էր հատկացրել նախկին խորհրդային երկրներին:

ՊՐԱՎԱԿԱՆ

Ասոն Մանուչարյանի նկատմամբ քրեական գործ հարուցվեց

ՀՀ դատախազության հայտարարությունը

Երեկ Արմենպրեսը մեզ տրամադրեց ՀՀ դատախազության մամուլի կենտրոնից ստացած հետեւյալ տեղեկությունը.

«1994 թ. հուլիսի 12-ին ՀՀ դատախազությունը հանդես է եկել հայտարարությամբ, որով հարգելով քաղաքացիների խոսքի ազատության, առաջարկել է մամուլում ու հանրահավաքներում դատասխանատու եւ ոչ դատասխանատու պնդումներ մեղադրող հանցանքներ եւ ծանր հանցագործությունների մասին հայտարարությունների հեղինակներին իրենց հայտնի փաստերի առթիվ առաջադրություններ ներկայացնել ՀՀ դատախազություն:

ՀՀ նախագահի ազգային անվտանգության գծով նախկին գլխավոր խորհրդական Ասոն Մանուչարյանի առաջին տեղակալ, ներկայումս ԱԱՊՎ քննչական մեկուսարանի կալանավոր Վահան Ավագյանին թիվ 40 ընտրատարածքում ՀՀ Գերագույն խորհրդի դատգամավորության թեկնածու չգրանցելու հարցի առնչությամբ Ասոն Մանուչարյանը դեռեւս հուլիսի սկզբին մամուլում, իսկ այնուհետեւ հանրահավաքներում հայտարարել է, թե Ավագյանի թեկնածության չգրանցումը քաղաքական դատվեր է, եւ այդ դատվերը իրագործել են ՀՀ նախագահի քիկնաղահները: Ըստ Մանուչարյանի, նրանք ակտիվ մասնակցություն են ունեցել ընտրական հանձնաժողովի հուլիսի 1-ի նիստին, որտեղ մեկ-մեկ դուրս են հրավիրել ընտրական հանձնաժողովի անդամներին, մյուս թեկնածուների վստահված անձանց, երկարատեւ զրույցի բռնվել նրանց հետ ու շատ տաժի ենթարկել, որի արդյունքում Վահան Ավագյանի թեկնածությունը չի գրանցվել: Ասոն Մանուչարյանի հայտարարությունների համաձայն, ԱԱՊՎ քննչական մեկուսարանում կալանավոր Վ. Ավագյանի նկատմամբ գործադրվում են քննչական մեթոդներ, որոնց օգնությամբ նրանից ցուցմունքներ են կորզվում: «ԱԱՊՎ դեսի դատասխանատու Դավիթ Շահնազարյանը Վանո Սիրադեղյանի մյուս գործընկերը, Վահան Ավագյանին դեդորայ է տալիս, որդեսզի սպանի նրա կամքը», ասել է նա:

1994 թ. հուլիսի 15-ին Ազատության հրապարակում կայացած հանրահավաքի ժամանակ Ա. Մանուչարյանը հանդես է եկել հանրադետության նախագահին, ՀՀ Գերագույն խորհրդի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանին եւ ՆԳ նախարար Վանո Սիրադեղյանին ծանր հանցագործությունների կատարման մեջ ամբաստանելու հայտարարությամբ, որի ընթացքում մասնավորապես ասել է, թե «Լեւոնը մարդասպան է: Լեւոնի հրամանով են Վանոյի ստահակները կրակել դատախազ Գրիգորյանի, Ղանդիլյանի, Յուզբաշյանի եւ մի շարք այլ մարդկանց վրա»:

Ղանդիլյանի, Յուզբաշյանի եւ մյուսների սպանությունների, ինչպես նաեւ ՀՀ դատախազության քննչական վարչության դեսի Վլադիմիր Գրիգորյանի նկատմամբ սպանության փորձ կատարելու փաստերի առթիվ ՀՀ դատախազությունում հրեական գործեր են հարուցվել եւ քննություն է կատարվում:

Տես էջ 8

ՀԱՄԱՌՈՏ

Խորվաթներն ու իսլամները ընդունեցին խաղաղ վերջնագիրը

ԺՆԵՎ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բոսնիայի մահմեդականների եւ խորվաթների ղեկավարները այսօր Բոսնիայի «կոնտակտային խմբին» դատասխանեցին հայտնեցին, որ իրենք համաձայն են ԵՄ-ի եւ Եւրամիության երկրների արտգործնախարարների հավանություն տված հաշտության նոր ծրագրին: «Խաղաղ վերջնագիր» անունն ստացած ժնեւի ծրագիրը նախատեսում է, որ մահմեդականներին եւ խորվաթներին անցնելու է Բոսնիայի ու Հերցեգովինայի 51 տոկոսը, իսկ ներկայումս տարածքի ավելի քան 70 տոկոսը վերահսկող սերբերին՝ 49 տոկոսը: Երկու կողմերից ժնեւի նախաձեռնության ընդունումը ուղի կհարթի Բելգրադի դեմ ուղղված դատժանիքները վերացնելու եւ մահմեդական-խորվաթական դաշնությանը տնտեսապես օժանդակելու համար: Ինչ վերաբերում է սերբերին, նրանց դատասխանը դայմանականությունների մի ամբողջ շարք էր ներկայացնում, վերջնական որոշումը վերադահելով մինչեւ դրանց հանգուցալուծումը:

Չյուգանովի հայտարարությունը

ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ ԻՄՊՐԵՍ: Երրորդ օրն է Ստավրոպոլում հյուրընկալվում Գենադի Չյուգանովը: Իր ելույթներից մեկում Ռուսաստանի կոմունիստների դատգալուխը հայտարարեց, թե ներկայումս երկրում իրականացվող բարեփոխումները բնավ դիտանի չեն նրա համար եւ իրենց էությամբ հանցավոր են: Պետդումայի դատգամավորն այն կարծիքին է, որ օրական մինչեւ 100 հրամանագիր, «դոտոմող» ելցինը, ինչպես որ ամեն մի նորմալ մարդ, ի վիճակի չէ այդքան տեքստ կարդալու:

ԱՇԽԱՐՀ

Ադրբեջանցիները սպառնում են Կանադայի դեսպանին

ՄՈՍԿՎԱ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Կանադայի կառավարությունը կանի ամեն ինչ Մոսկվայում այս երկրի դեսպան Քինսբոնի անվտանգությունն ապահովելու համար: Նման հայտարարություն է արել Կանադայի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ներկայացուցիչը այն տեղեկության նոր ծրագրին: «Խաղաղ վերջնագիր» անունն ստացած ժնեւի ծրագիրը նախատեսում է, որ մահմեդականներին եւ խորվաթներին անցնելու է Բոսնիայի ու Հերցեգովինայի 51 տոկոսը, իսկ ներկայումս տարածքի ավելի քան 70 տոկոսը վերահսկող սերբերին՝ 49 տոկոսը: Երկու կողմերից ժնեւի նախաձեռնության ընդունումը ուղի կհարթի Բելգրադի դեմ ուղղված դատժանիքները վերացնելու եւ մահմեդական-խորվաթական դաշնությանը տնտեսապես օժանդակելու համար: Ինչ վերաբերում է սերբերին, նրանց դատասխանը դայմանականությունների մի ամբողջ շարք էր ներկայացնում, վերջնական որոշումը վերադահելով մինչեւ դրանց հանգուցալուծումը:

Սոսկվեցը հաճոյախոսություններ փոխանակեց Անկարայում

ԱՆԿԱՐԱ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը, ընդունելով դատասխանական այցով այստեղ գտնվող Ռուսաստանի կառավարության առաջին փոխնախագահ Օլեգ Սոսկովեցին, գոհունակություն հայտնեց 2 երկրների հարաբերությունների զարգացման առթիվ, ինչպես նաեւ արտահայտվեց քաղաքական-բարեկամական համագործակցության օգտին: Թուրքիայի եւ Ռուսաստանի առջեւ որեւէ խոչընդոտ չկա քաղաքական, տնտեսական, առեւտրական եւ մշակութային հարաբերությունների հաջող զարգացման համար, ընդգծեց նա: Ռուսական կողմը, հայտարարեց Սոսկովեցը, գոհունակությամբ ընկալեց Թուրքիայի դիրքորոշումը, որն ուղղված է Ռուսաստանի հետ ակտիվ գործակցության զարգացմանը: Հանձին Թուրքիայի Ռուսաստանն ուզում է տեսնել իր մերձավորագույն առեւտրատնտեսական գործընկերներից մեկին: Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլլերը Սոսկովեցի հետ հանդիպման ժամանակ Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինին եւ վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինին հրավիրեց այցելել Թուրքիա: Սոսկովեցը ընդունեց Կովկասի իրադրությունը եւ հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման հաստատ ջանքերի հարցը:

■ Ադրբեջանական մեկ տանկ ներխուժել է Կոթիի տարածք: Ադրբեջանի բանակը կրկին ակտիվացել է գործողությունները ՀՀ հյուսիս-արեւելյան սահմանների ուղղությամբ: Հուլիսի 19-ին, ժ. 17.30-ին հակառակորդը Ղազախի տարածքից հրետանուց, ականանետներից եւ հետեւակի մարտական մեքենաներից կրակ է բացել Նոյեմբերյանի շրջանի Կոթի գյուղի դատգրաստանական դիրքերի ուղղությամբ: Միաժամանակ ադրբեջանական մեկ տանկ ներխուժել է գյուղի սահմանամերձ տարածք, սակայն դիմահար կրակի հանդիպելով, ետ մղվել է: Փոխհրաձգությունը դադարել է ժամը 22-ին, մեր կողմից տուժածներ չկան:

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀՀՇ-ի մի մասը հրաժարվո՞ւմ է...

Սկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է այն հարցին, թե կիսեացվե՞ն արդյոք վերոհիշյալ դաս-գամավորները ՀՀՇ-ից, ապա խնդիրն այն է, որ հայտնվելով կուսակցությունից դուրս՝ նրանք կվերածվեն «սովորական» խոսողների, իսկ մնալով կուսակցության ներսում, նրանք շատ ավելի նպաստավոր վիճակում են. նախ ավելի լավ են տեղեկացված, եւ երկրորդ՝ կարող են ներսից դայքարել: Հենց այդ դաշնառով էլ ՀՀՇ-ն ցանկանում է ազատվել նրանցից, քանի որ, ինչպես հայտարարեց Ալբերտ Բաղդասարյանը, «իսկ եթե հանկարծ ես սահմանն անցնեմ եւ հայտարարեմ, թե ո՞վ էր կազմակերպել ԱԺՄ հանրահավաքի ժամանակ տեղի ունեցած անկարգությունները»: Բանն այն է, որ դրն. Բաղդասարյանը հայտարարեց, թե «երկու կողմն էլ շարժման ակտիվիստներ են եղել, երկու կողմն էլ զբաղվել են եւ զենքի թալանով, եւ զենքի վաճառքով, եւ դաշնակցել են մեր սահմանները», եւ հայտնի չէ, թե ինչ կլիներ, եթե հանկարծ երկու կողմն էլ որոշեր զենքի դիմել: Պրն. Բաղդասարյանը հայտարարեց նաեւ, թե իրենք ԱԺՄ-ի նման միտիգներ (նկատի ունեն հայհոյանքները) չեն կազմակերպի, սակայն ինքը շնորհակալ է ԱԺՄ-ից, որ վերջինս փորձում է բարձրացնել ժողովրդի քաղաքական ակտիվությունը, եւ միաժամանակ շատ կափսոսա, եթե արդյունքում դարզվի, որ դա վաղաժամ էր:

Ակամա այն տպավորությունն է ստեղծվում, թե ՀՀՇ որդեգրած վարքագծի դեմ ընդվզել են այն դաշնակամավորները, որոնք ներկայումս չեն կարող դարձենալ դաշկառելի դաշտոններով: Սակայն այդ առթիվ Ալբերտ Բաղդասարյանը հայտարարեց, թե հազիվ թե հանրաքվեությունում գտնվի մեկը, որին ավելի շատ նախարարական դորտֆելներ են առաջարկել, քան իրեն: Իսկ Խաչիկ Սամբոլցյանը հայտարարեց, թե իրենց կարգավիճակները փաստորեն հավասարեցված են դեռնախարարների եւ նախարարների կարգավիճակին (երեւի նկատի ունեն աշխատավարձը):

Մի խոսքով, ՀՀՇ-ի մի մասը փորձում է փրկել այդ կուսակցությունը քավության նոխազ դառնալու հեռանկարից եւ ամենեւին էլ այն կարծիքին չէ, թե ինքը փոքրամասնություն է: Մյուս կողմից, խնդիրը կարելի է ներ կայացնել նաեւ այսպես. ՀՀՇ-ն փորձում է կտրել ձեռքը՝ ամբողջը փրկելու հույսով: Հազիվ թե կարելի է դաշտահական համարել այն, որ կուսակցությունների այս «ինքնամաքրումը» սկսվում է ընտրությունների նախորեակին: Ու թեեւ Ալբերտ Բաղդասարյանը հայտարարում է, թե «դեռ հարց է, թե մենք բարդական իրավունք ունենք՝ արդյոք մասնակցելու ընտրություններին», այնուհանդերձ ամենայն հավանականությամբ դաշտագամավորների մի մասը կընտրվի համամասնական ընտրություններով, եւ այդ դեպքում ՀՀՇ-ի ներկա ներքին «գործընթացը» կարող է դեռ գալ:

Էդուարդ Եգորյան. «Հնգյակը փորձում է խուսափել...»

«Կարծում եմ, որ մոտ ապագայում բարեփոխումների ընթացքն ավելի կմեծանա», հայտարարեց նա: Էդ. Եգորյանի տպելով, խմբակցության ցանքերով է նաեւ, որ սահմանադրական քննարկումներ սկսվեցին ԳԽ-ում, որի արդյունքում խորհրդարանը ռեյտինգային չափանիշներով կդասնորոշվեց դեղի հանրահվե. որը մեծ բայլ էր դեպի ժողովրդավարություն:

Անդրադառնալով ՀՀՀ խմբակցության ներսում գործող Հնգյակի խմբին, նա հայտարարեց, թե այդ ցանքերն ավելի շատ դաշտասխանատվությունից խուսափելու փորձեր են:

Մինչդեռ, «ՀՀՀ-ն իշխող կուսակցությունն է եւ նա կրում է հաջողությունների ու անհաջողությունների դաշտասխանատվությունը. միաժամանակ երբեմն վերցնելով ընդդիմադիր կեցվածք, վեր հանելով իշխանության մարմիններում թույլ տրված սխալները», հայտարարեց Է. Եգորյանը: Նրա ասելով, այդ խումբը անվստահության ու կասկածամտության մթնոլորտ է սերմանում կազմակերպության մեջ: Էդուարդ Եգորյանը հայտնեց նաեւ, թե ընդունված բոլոր կարեւոր հարցերի մասին եղել են խմբակցության որոշումներ: «Այդ դաշտառով էլ չստացված հայտարարությունների համար այդ խմբի անդամները դիտողություններ են ստացել ՀՀՀ խորհրդի կողմից», ասաց Էդուարդ Եգորյանը:

Մեր վերջին հարցին, թե ճիշտ են արդյոք Հնգյակին ՀՀՀ-ի վարչությունից հեռացնելու մասին լուրերը, Էդուարդ Եգորյանը դաշտասխանեց. «Անձամբ ես ՀՀՀ վարչությունում նման հարց բարձրացնելու եմ, որովհետեւ Ալբերտ Բաղդասարյանը հեռացվի ՀՀՀ վարչությունից եւ խմբակցությունից»: Նրա կարծիքով, դայքարը ոչ թե գաղափարական է, այլ այդ խումբը խափանարար դայքար է տանում ՀՀՀ գաղափարական որոշումների դեմ:

ՍՐՅՈԵՏԱԿԱՆ

Գեներալ Վլադիմիր Կուզնեցով. Ռուսական բազմակայանը Հայաստանում կծառայի խաղաղության գործին

«Հայաստանի տարածքում Ռուսաստանի բազմակայանի մասին դաստրասվող համաձայնագիրը բացառիկ փաստաթուղթ է: Դա լինելու է ռուսաստանյան առաջին բազմակայանը այլ դետության տարածքում», հայտարարեց Ռուսաստանի դաշտպանության նախարարության ինժեներական զորքերի դետ գեներալ-գնդաղետ Վլադիմիր Կուզնեցովը: Նա գլխավորում էր ՌԴ դետական դաշտվիրակության բազմական մասը եւ մասնակցեց ՀՀ դետական դաշտվիրակության հետ անցյալ ուրբաթ օրը Երեւանում ավարտված բանակցություններին: «Ռուսաստանի բազմակայանը Հայաստանում ստեղծվում է ոչ թե որեւէ դետության սպառնալու, այլ այս տարածաշրջանում խաղաղությունը դաշտպանելու համար», ասաց գեներալը մեզ հետ զրուցելիս:

ՌԴ դաշտպանության նախարարության ներկայացուցիչն ասաց, որ Հայաստանում ռուսական բազմակայանի մասին դայմանագիրը հավանաբար կկնքվի օգոստոս-սեդտեմբեր ամիսներին: Նա նշեց, որ ՌԴ դետական դաշտվիրակության ղեկավարության հետ զրուցելիս Հայաստանի Հանրադետության նախագահ Լեւոն Տեր-Դետրոսյանը ցանկություն է հայտնել, որ այդ կարեւոր եւ անհետաձգելի փաստաթուղթը ստորագրեն երկու դետությունների նախագահները:

Գեներալ Վլադիմիր Կուզնեցովի կարծիքով երկու դետական դաշտվիրակությունների երեւանյան բանակցությունները անցան բարձր եւ լուրջ մակարդակով, եւ բոլոր հարցերով գտնվել են ընդունելի որոշումներ: Նրա խոսքերով, կողմերը համաձայնեցրել են ռուսական բազմակայանի մասին դաստրասվող դայմանագրի գրեթե բոլոր կետերը, մնացել են մի քանի մանր հարցեր, որոնք մասնավորապես վերաբերում են Հայաստանի իրավասության մարմինների եւ ռուսական բազմակայանի փոխհարաբերություններին, եթե իրավախախտումներ արձանագրվեն այդ բազմակայանում կամ նրա շուրջ:

Ռուսաստանի ինժեներական զորքերի դետը կարծիք հայտնեց, որ դայմանագիրը դրական ազդեցություն կունենա այս տարածաշրջանում տեղի ունեցող հակամարտությունների վրա: Պատերազմը շատ դժբախտություններ է բերել հայ եւ այրբեջանական ժողովուրդներին, եւ Ռուսաստանի խնդիրն է չլանգնեցնել այս արյունահեղությունը, հայտարարեց գեներալը: Ձեռ համոզված է, որ ռուսական բազմակայանը եւ Ռուսաստան-Հայաստան բազմաբաղադրական համագործակցությունը կծառայեն խաղաղության գործին: Հայաստանցիների շուրթերին խաղաղություն բառն է, նկատեց գեներալը:

Անդրադառնալով Հայաստանի Գերագույն խորհրդի կողմից ռուսաստանյան զորքերի իրավական կարգավիճակի մասին դայմանագրի կողմից վերադահումներով վավերացմանը, Վլադիմիր Կուզնեցովն ասաց, որ այդ հարցը դիտի ուսումնասիրվի: Բանն այն է, ընդգծեց գեներալը, որ գուցե դայմանագրի որոշ հոդվածներ լավ չեն ընդունվել եւ մեկնաբանվել դաշտգամավորների կողմից, եւ նրանցից ոմանք բռնեցին այդդիսի բառոն դիրք, միաժամանակ ավելացնելով, թե իհարկե ինքը չի ասում, որ դաշտգամավորները չեն հասկացել այդ: Ինչեւէ, ռուսական բազմակայանի մասին դաստրասվող դայմանագիրը կնեռուի մի շարք հոդվածներ, որոնք եղել են ՌԴ զորքերի կարգավիճակին վերաբերող դայմանագրում, ավելացրեց մեր զրուցակիցը:

Հայաստանի տարածքում ռուսական հզոր բազմակայանը հայ բանակի ուժեղացման երաշխիք է, իր հերթին համոզված է Հայաստանի դաշտպանության նախարար Մերժ Սարգսյանը: Մեզ հետ զրուցելիս նա հայտարարեց, որ ՌԴ բազմական ներկայությունը Հայաստանում արդեն իսկ կնդաստի մեր հանրադետությունում բազմական շինարարության հաջող ընթացքին: Նախարարը նշեց, որ այս տարի հայ զինծառայողները կմեկնեն ուսանելու Ռուսաստանի մի շարք բազմական ուսումնական հաստատություններում:

Ինչպես իր հերթին նշեց Հայաստանում Ռուսաստանի արտակարգ ու լիազոր դեսպան Վլադիմիր Ստուդիշինը, նա առանձնաթես գոհ է ՀՀ եւ ՌԴ դետական դաշտվիրակությունների բանակցությունների վերսկսմամբ: Այդ բանակցությունները որոշ ժամանակ չէին անցկացվում զուտ տեխնիկական դաշտճառներով, հիշեցրեց դիվանագետը: Կատարված աշխատանքի արդյունքները դրական են եւ համադատասխանում են մեր երկրների միջդետական հարաբերությունների իրական մակարդակին, ասաց նա:

ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԱՆՅԱՆ

■ *Երկաթուղին աշխատում է: Ինչպես հայտնի է, հանրադետության երկաթուղային շրջափակման հետեւանքով լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ չի աշխատում երկաթուղային տրանսպորտը: Ըստ կայարանադետի տեղակալ Խ. Ավետիսյանի տվյալների, եթե նախկինում Հայաստանն ուներ 7 շարժակազմ, որ օրական հանրադետություն էր մտնում 200-250 վագոն, ապա այժմ այդ թվերը համադատասխանաբար հասել են 1-ի եւ 30-40-ի: Դա լրիվ բավարարում է այսօրվա բեռնաշրջանառությունը: Վրաստանից Հայաստան է տեղափոխվում վառելիք, հացահատիկ, չեն դադարում միջշրջանային երթեւեկները:*

Փաստ

Սեփականաշնորհում. Հաշվիչը միացված է

Նոյան տաղան գործակալության բդբակցի հարցերին դաշտասխանում է ՀՀ սեփականաշնորհման եւ աղաղեսականացման դետական հանձնաժողովի անդամ, հանձնաժողովի աշխատակազմի ղեկավար Վալոդյա Հովհաննիսյանը:

- Այսօրվա դրությամբ արդեն ինչ է արվել սեփականաշնորհման ոլորտում:

- ՀՀ կառավարությունը հաստատել է 36 «փոքր» օբյեկտների առաջին ցուցակը: Ընդամենը ներկայացված էր 40 օբյեկտ, սակայն 4-ը («Ձանգակ» կինոթատրոնը եւ երեք մթերային խանութ) հանվել են ցուցակից: Սակայն ամեն բան հարթ չանցավ. «Կոմիտաս» եւ «Սեւան» կինոթատրոնների կոլեկտիվները դժգոհ են գույքի գնահատված արժեքից: Ներկայումս դաշտասխան է որոշման նախագիծ եւս 208 օբյեկտի սեփականաշնորհման մասին, որն արդեն ներկայացվել է կառավարության քննարկմանն ու հաստատմանը: «Հայաստանի Հանրադետություն» թերթը հրադարակել է տարածքային ուղղման գործակիցների հաստատման մասին դետական հանձնաժողովի որոշումը: Դետհանձնաժողովը ճշտում է դետական հանձնաժողովը շարունակում է սեփականաշնորհման հայտեր ընդունել կոլեկտիվներից: Արդեն 902 հայտ է ստացվել: Դրանցից 322-ը ներկայացվել է ՀՀ ԳԽ նախագահության հաստատմանը: Նշված 902 հայտից 173-ը կոլեկտիվների կողմից իրենց վարձակալած գույքի գնման թույլտվություն ստանալու հայտեր են:

- Իսկ ի՞նչ վիճակում է մյուս ուղղությունը՝ այսպես կոչված, 20 տոկոսանոց անհատույց սեփականաշնորհումը:

- Ներկայումս ՀՀ ԳԽ նախագահությունը հաստատել է այս ձեռնարկությունների ցուցակը: Հաստատվել են նաեւ վերոհիշյալ գործընթացի իրականացման անհրաժեշտ ձեւերը: Սկսվել է վերակազմվող ձեռնարկությունների տիպային կանոնադրությունը, սակայն այն մինչեւ այժմ չի հաստատվել կառավարության կողմից: Չեն լուծվել աշխատանքային կոլեկտիվների անդամներին տրվող սերտիֆիկատները 20 տոկոսանոց մասնակի անհատույց սեփականաշնորհման ենթակա ձեռնարկությունների բաժնետոմսերի վերափոխելու հարցերը: Սեփականաշնորհման այս ուղղության իրականացման համար ծյուղային հանձնաժողովներ են ստեղծվում, որոնց աշխատանքներին կօժանդակեն դետական հանձնաժողովի անդամները: Միջին եւ խոշոր ձեռնարկությունների սեփականաշնորհման գործընթացի զարգացման հարցում հարկ է նշել հետեւյալը: Ծրագրի իրականացման մեթոդական եւ նորմատիվ աղահովման բլոկի առանձին փաստաթղթեր մշակվել են, փաստաթղթերի մյուս մասը մշակման փուլում է: Միջին եւ խոշոր ձեռնարկությունների սեփականաշնորհման մեխանիզմի մշակման գործում դետական հանձնաժողովը սերտորեն համագործակցում է եւրոդական տնտեսական համագործակցության փորձագետների հետ: Ամենայն հավանականությամբ, անհրաժեշտ կլինի որոշ ուղղումներ մտցնել սեփականաշնորհման մասին օրենքում եւ այլ օրենսդրական ակտերում: Միջին եւ խոշոր ձեռնարկությունների սեփականաշնորհման նորմալ ընթացքին խանգարում է բաժնետիրական ընկերությունների մասին օրենքի, ինչպես նաեւ սեփականաշնորհման սերտիֆիկատների բաշխման, շրջանառության եւ մարման մեխանիզմների բացակայությունը:

- Ի դեպ, սերտիֆիկատների մասին: Ե՞րբ կսկսվի Հայաստանի քաղաքացիներին դրանց բաշխումը եւ ինչպիսի՞ն կլինի դրանց անվանական արժեքը:

- Ըստ էկոնոմիկայի նախարարությունից ստացված տեղեկությունների, սերտիֆիկատների բաշխումը նախատեսվում է սկսել այս տարվա սեպտեմբերին: Օրենքին համադատասխան, բոլոր սերտիֆիկատների գումարային անվանական արժեքը դետք է հավասար լինի սեփականաշնորհվող ողջ գույքի արժեքի 30 տոկոսին: Մեկ վաուչերի անվանական արժեքը հայտարարվում է կառավարության կողմից եւ ենթակա է ինդեքսացիայի ամիսը երեք անգամ:

- Ձեր կարծիքով, ի՞նչ խնդիրներ են խոչընդոտում սեփականաշնորհման եւ աղաղեսականացման հանձնաժողովի աշխատանքին:

- Նախ եւ առաջ, տնտեսական բարեփոխումների անցկացման հետեւանքով բազմակողմանության բացակայությունը, սեփականաշնորհման օրենսդրական աղահովման անբավարարությունը, կառավարության կողմից դետական հանձնաժողովի աշխատանքներին յուժանդակելը, ինչպես նաեւ որոշ հարցերի համաձայնեցման բազմաստիճան կանությունը: Սրան ավելացնեմ նաեւ արտադրական տարածքների, փոխադրամիջոցների անբավարարությունը, ինչպես նաեւ դետական հանձնաժողովի աշխատակազմի փոքրաթիվ լինելը:

ՈՒՍԿՈՒՍԻ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 9 տարի
Գծանգիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի խմբագիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱԲԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՍԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE հանձնարարական
ծառայութիւն / 581841
Ոճը եւ տառաձեւերը ՊԱՌԼ ՂԱԼԱՖԵԱՆԻ
Apple Macintosh
հանձնարարական տառաձեւը
«Ազգ» թերթի
Azg
armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԵՐԵՎԱՆ

Լավ ուսուցիչը երկու անգամ է դարգեւատրվում

Երեկ ՀՀ լուսավորության նախարարությունում 93-ի լավագույն ուսուցիչները մի անգամ եւս դարգեւատրվեցին, որդես տարվա լավագույն ուսուցիչ: Դարգեւատրության եւ շամդայնի վածի հյուրասիրության հեղինակը այս անգամ Հայ օգնության միությունն էր: Միության գրասենյակի աստեղաղեստուհի տիկին Իսաքանյանը եկել էր մասնակցելու հանդիսավոր արարողությանը: ՀՀ լուսնախարար Հայկ Ղազարյանը նշեց, որ հանրադետության լավագույն ուսուցիչներն ավելիին էլ արժանի են: Շնորհվեցին 7 առաջին (100 ական դոլլար), 11 երկրորդ (75 ական դոլլար) եւ 21 երրորդ (50 ական դոլլար) մրցանակներ: Ի դեդ, լուսնախարարությունը «93-ի լավագույն ուսուցիչ» առաջին կարգի մրցանակը սահմանել էր 500 դրամ, եւ լրագրողների այդից չէր վրիդել, որ երբանքներից ժամանած որոշ ուսուցիչների ճանապարհածախսը գերազանցում էր մրցանակը: Չմեռվա «սխալը» շտկվեց, ՀՕՄ-ը վճարեց նաեւ հեռավոր երբանքներից ժամանողների ուղեվարձը: Մրցանակակիր ուսուցիչներից մեկն իր խոսքում ասաց, որ չի կարող մոռանալ իր հազարավոր գործընկերներին, որոնք չափազանց ցածր են վարձատրվում, եւ կուզենար, որ երկրի բոլոր ուսուցիչներն իսկական աշխատավարձ ստանային:

Հրաշալի է ասված, բայց դա, թերեւս, ոչ միայն լուսնախարարության, այլեւս ՀՕՄ-ի ուժերից վեր է: Ռ. Խ.

■ *Հուլիսի 19-ին Վրաստանում ՀՀ գործերի հավատարմատար Լեւոն Խաչատրյանին եւ դեսդանատան խորհրդական Արմեն Հարությունյանին ընդունել են Վրաստանի Ազգանվազների միության նախագահ, Վրաստանի ԳԽ նախկին նախագահ Ակակի Ասաթիանին եւ միության դաշտասխանատու քարտուղար Գայոզ Կորձաձեն: Հանդիպման ընթացքում նշվել է, որ չնայած Անդրկովկասում ստեղծված բարդ իրավիճակին, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ դահդանվում են բարեկամական ամանդական հարաբերություններ, եւ այս փաստը կարեւոր է երկու երկրների հետագա զարգացման համար: Կողմերն արտահայտել են հոգատար հանրադետությունների միջեւ տնտեսական եւ մշակութային փոխհարաբերություններ:* ԵՏ

digitised by A.R.A.R.@

ՀԵՏՔԱՅԻ ԱՊՏՂ

ԲԱՔՈՒ

Ադրբեջանը չի մասնակցի ՆԱՏՕ-ի ծրագրի առաջին զորախաղերին

ԲԱՔՈՒ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ ԽԱԲԱՐՍԵՐՎԻՍ: Ադրբեջանական կողմը չի մասնակցի ՆԱՏՕ-ի «Գործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրով սեպտեմբերին նախատեսված առաջին զորավարժություններին, որոնք անցկացվելու են Լեհաստանում: Ինչպես ոլորազաբանեցին արտգործնախարարությունում, հանրապետության ղեկավարությունն առաջիկա միջոցառմանը մասնակցելը նպատակահարմար չի գտնում հիշյալ ծրագրի շրջանակներում ՆԱՏՕ-ի հետ Ադրբեջանի գործակցության անհատական ծրագրի պատրաստ չլինելու պատճառով, որի վրա ներկայումս լարված աշխատանք է տարվում: Պենտագոնի յոթ ներկայացուցիչներ՝ տեղերում կատարվող տեսչության գործակալության աշխատակիցներ գեներալ Գրեգորի Գովանի գլխավորությամբ հուլիսի 18-ի երեկոյան ժամանեցին Բաքու: Ինչպես հաղորդում է Ադրբեջանի պատասխանատվության նախարարությունը, ամերիկացի հյուրերը մտադիր են հանրապետության ղեկավարության հետ քննարկել դեռ ԽՍՀՄ-ի օրոք ստորագրված եռակողմյա ցամաքային ուժերի սահմանափակման պայմանագիրը: Այցը ավարտվեց հուլիսի 20-ին:

■ *Բանակցություններ են տեղի ունենում Բաքու-Գրոզնի նավթամուղի վերակառուցման վերաբերյալ:* *Ադրբեջանի Հանրապետության պետական նավթային ընկերության (ՊՆԸ) ղեկավարությունը ներկայումս արեւմտյան նավթային ընկերությունների հետ բանակցություններ է վարում Բաքու-Գրոզնի նավթամուղի վերակառուցման վերաբերյալ: Այս նավթամուղը գործում է մոտ 20 տարի եւ նախկինում օգտագործվել է Գրոզնու նավթը Ադրբեջանի նավթավերամշակող գործարաններ հասցնելու համար: Նավթամուղի հզորությունը տարեկան 6-7 մլն. տ է: Նավթամուղի վերակառուցումից եւ հզորությունն ավելացնելուց հետո նախատեսված է դրանով ադրբեջանական նավթ արտահանել:* ԼՏ

Վերջին ամիսներին շարունակում են աճել Ուկրաինայի եւ Բելառուսի պարտքերն ռուսական «Գազպրոմ» բաժնետիրական ընկերության առաքած բնական գազի դիմաց: Այժմ դրանք հասել են համապատասխանաբար 2.28 տրիլիոն եւ 636 միլիարդ ռուբլու:

Այդուհանդերձ, pus պլանի, Ուկրաինայի ներքին կարիքների համար բնական գազի ամենօրյա մատակարարումը կազմում է 200 միլիոն խմ: Ինչպես նշեց «Գազպրոմի» ներկայացուցիչը, մոտ ժամանակներս այդ հանրապետության գազամատակարարումը կավելացվի, հիմնականում Թուրքմենստանից դրա մատակարարման կրճատման կանոնակարգությամբ:

Բելառուսի գազամատակարարումն այժմ նորմայից փոքր-ինչ պակաս է՝ օրական 33,5 միլիոն խմ: «Գազպրոմի» փորձագետները գտնում են, որ գազամատակարարումը օրական պլանային 35 միլիոն խմ-ի հասցնելը աննողատակահարմար է, հանի որ, ինչպես ցույց է տվել փորձը, դա չի հանգեցնի այդ հանրապետության տարածքով հեռավոր արտասահման գազի արտահանման ցանկալի ավելացման: Սոսկել հավանական է, որ Բելառուսի գազագործները ավելի շատ կուտակումներ անեն ներքին պահանջների համար, այնինչ այդ հանրապետությունը «նույնպես վատ է վճարում»:

Ինչպես հայտնի դարձավ, «Գազպրոմի» ղեկավարությունը Ուկրաինայի եւ Բելառուսի ղեկավարության փոփոխումը ընկալել է զուսպ լավատեսությամբ:

Միեւնույն ժամանակ Յուրմալայում Լատվիայի եւ Ռուսաստանի ներկայացուցիչների եռօրյա բանակցություններ են անցկացվում երկկողմ հարաբերությունների բազմաթիվ հարցերի շուրջը: Դրանցից գլխավորը Լատվիայից Ռուսաստանի զորքերի դուրսբերման մասին արդիլի 30-ին Մոսկվայում ստորագրված համաձայնագրերի վավերացման նախապատրաստությունն է:

Ինչպես հայտարարեց Լատվիայի հետ վարվող բանակցություններում Ռուսաստանի պատվիրակության ղեկավար Սերգեյ Զոտովը, բանակցությունների արդյունքներից կախված կլինի ինչպես Ռուսաստանի Պետական դումայում մոսկովյան համաձայնագրերի վավերացումը, այնպես էլ ՌԴ վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինի այցը Լատվիա:

Լատվիայի եւ Ռուսաստանի ներկայացուցիչների Յուրմալայի հանդիպման շրջանակներում մշակման փուլ Ռիգայում կսկսի գործել ռուսաստանյան զորքերի դուրսբերման համաձայնագրերի կատարմամբ, վիճելի հարցերի լուծմանը զբաղվող երկկողմ խառը հանձնաժողով: Լատվիայի արտգործնախարարության պետական քարտուղարի տեղակալ Այվարս Վովերսի խոսքերով ասած, լատվիական կողմը մտադիր է բարձրացնել կոմունալ տրանսպորտամների համար վճարումների եւ Ռուսաստանի բանակի անշարժ կայքը Լատվիային հանձնելու հարցերը: Իր հերթին ռուսաստանյան կողմը, Վովերսի կարծիքով, ակնհայտաբար ուշադրություն կդարձնի այն հարցերին, որոնք կապված են Լատվիայում Ռուսաստանի զինվորական բուսակառույցների սոցիալական երաշխիքների ապահովման հետ: ՐՏԱՐ-ՏԱՍՍ, ՈՒՍ ՍՆԱՐՔ

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Ռուսական գազի դիմաց Ուկրաինայի եւ Բելառուսի պարտքերն աճում են

Լատվիա-Ռուսաստան բանակցություններ

ՍԱՆ ՖՐԱՆՑԻՍԿՈ

Վ. Շումեյկո. Ռուսաստանը մեծ երկիր է եւ օգնության կարիք չունի

ՍԱՆ ՖՐԱՆՑԻՍԿՈ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ՈՒՍ ՍՆԱՐՔ: ՌԴ Դաշնակցային ժողովի Դաշնության խորհրդի նախագահ Վլադիմիր Շումեյկոյի կարծիքով, որը ԱՄՆ-ում է գտնվում՝ գլխավորելով խորհրդարանական պատվիրակությունը, Ռուսաստանի կալիֆոռնիական եւ Միացյալ Նահանգների Սան Ֆրանցիսկո քաղաքները կարող են դառնալ եղբայրացած քաղաքներ: Սան Ֆրանցիսկոյի նահանգապետ Ֆրանկ Ջորդանի հետ կայացած հանդիպման ընթացքում նա առաջարկեց «բարեկամական համագործակցություն սկսել երկու քաղաքների միջեւ՝ տնտեսական տեղեկատվության փոխանակմամբ, ինչպես նաեւ զբոսաշրջության եւ բնապահպանության ոլորտում»: Առաջարկությունը հետաքրքրությամբ ընդունվեց: Վլադիմիր Շումեյկոն հանդիպում ունեցավ նաեւ կալիֆորնիայի գործարար շրջանների ներկայացուցիչների հետ: Ինչպես հայտնի դարձավ, հանդիպման ընթացքում խոսակցություն է ծավալվել օտարերկրյա կապիտալ ներդրումներ Ռուսաստանի տնտեսության մեջ ներգրավելու շուրջը: Լրագրողների հետ զրուցելիս Ռուսաստանի խորհրդարանի վերին պալատի նախագահը հայտարարեց, որ «Ռուսաստանը օգնության կարիք չունի, քանի որ նա մեծ տերություն է, որը ժողովրդավարություն եւ բաց տնտեսություն է կառուցում»: Շումեյկոն այն կարծիքին է, որ, չնայած Սենատի այն որոշմանը, որով Ռուսաստանին օգնություն տրամադրելը շաղկապվում է էստոնիայից զորքերի դուրսբերման հետ, «ներկայումս ամերիկացի ձեռնարկուները անոթայման կգան Ռուսաստան»:

Չի բացառված, որ Ամերիկայում առաջին ռուսական բնակավայր Ֆորտ Ռոսը (հիմնվել է 19-րդ դարում) հայտարարվի Ռուսաստանի մշակութային սեփականություն: «Դաշնության խորհուրդը կարող էր համաձայնություն որոշում ընդունել», հայտարարեց Վլադիմիր Շումեյկոն: Նա երկուշաբթի այցելեց Ֆորտ Ռոս, որը հիմնադրվել էր 1812 թ. ռուսաստանա-ամերիկյան ընկերության կողմից եւ ամերիկացիներին էր վաճառվել 1841 թ.: Ամերիկայում այդ առաջին ռուսական բնակավայրը, որը գտնվում է Սան Ֆրանցիսկոյից երկու ժամվա հեռավորության վրա, ներկայումս պետական պատմական զբոսայգի է, ուր տարեկան կես միլիոն մարդ է այցելում: Այստեղ պահպանվել է այն տունը, որում ապրել է Նիկոլայ Ռեզանովը, որը դարձել է հանրահայտ ոսկեղջյուրի հերոսներից մեկի նախատիպը:

ՈՒԽՍԱՍՏԱՆ

Ճգնաժամային կացություն Հեռավոր Արեւելքի տնտեսության մեջ

ԽԱԲԱՐՈՎՍԿ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ՈՒՍ ՍՆԱՐՔ: «Եթե Ռուսաստանի Դաշնության կառավարությունը օգնություն ցույց չտա մեր տնտեսությունը ճգնաժամային կացությունից հանելու համար, մենք կդադարեցնենք հարկերի փոխանցումը Դաշնության բյուջե», մամլո ասուլիսում հայտարարեց Խաբարովսկի երկրամասի վարչակազմի ղեկավար Վիկտոր Իշաեւը:

Տնտեսության մեջ ճգնաժամային կացությունը, նրա խոսքերով ասած, ստեղծվել է Հեռավոր Արեւելքի նկատմամբ կառավարական կառուցվածքների բացասական վերաբերմունքի պատճառով: Չնայած տեղական մարմինների բազմաթիվ հեռագրերին ու նամակներին, ծախսվում է ծովային ու գետային փոխադրամիջոցներով անհրաժեշտ բեռները հյուսիսային շրջաններ հասցնելը, որտեղ ավտոճանապարհներ եւ երկաթուղիներ չկան: Այդ նպատակի համար անհրաժեշտ առնվազն 620 մլրդ ռուբլուց առ այսօր դրամատների միջոով անցել է ընդամենը 20-ը: Երկրամասում կանգնեցված են նախկին պատերազմական արդյունաբերության գործարանները: Կառավարությունը 134 մլրդ ռուբլի պարտք է մնացել աշխատավորական կոլեկտիվներին պատվիրված, պատրաստված եւ բանակի սպացած արտադրանքի դիմաց: Բանվորները մնացել են առանց աշխատավարձի, ձեռնարկությունները չեն կարող հումք գնել, վճարել հաշիվները եւ հարկադրված են կոլեկտիվներին արձակուրդ ուղարկել:

ՀԱՍԱՌՈՏ

Բաշկիրիայի վարչապետը հրաժարական տվեց հեռուստահաղորդումից հետո

ՈՒՖԱ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բաշկիրիայի ԳԽ նախագահության այսօրվա արտակարգ նիստում ընդունվեց վարչապետ Անատոլի Կոզլովի հրաժարականը: Անատոլի Կոզլովը հրաժարական էր տվել անցյալ երեքշաբթի Բաշկիրիայի հեռուստատեսությամբ «Հրաշք ապան» ֆիլմի ցուցադրումից հետո: Շոուի առանձնատեսների այդ ավանը Ուֆայի ամենագեղատեսիլ վայրերից մեկում կառուցվել է հիմիաբային արագությամբ: Ջրավազաններով ու մարգագետիններով առանձնատները կառուցված են կառավարության անդամների, այդ թվում վարչապետի համար: «Հանրապետությունը դայֆար է սկսել հանցագործությունների ու կաշառակերության դեմ եւ ես ցնցված եմ ստացված տեղեկություններից: Կարծում էի, թե մենք հավասարապես ծանր բեռ ենք կրում կառավարության անդամների հետ, ասաց Բաշկիրիայի նախագահ Մուրթազա Ռահիմովը, մեկնաբանելով վարչապետի հրաժարականը: «Նախնական գնահատումներով, առանձնատները արժեն 300 միլիոն ռուբլի եւ ավելի: Որտեղի՞ց են հայտնվել մարդկանց այդ ընչաքաղցությունը, անբարոյականությունը», շարունակեց նախագահը:

ՄԻՋԻՆ ԱՍԻԱ

Ասկար Ակաեւը սար կբարձրանա

ԲԻՇԿԵԿ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ՈՒՍ ՍՆԱՐՔ: Կրգիզստանի նախագահ Ասկար Ակաեւը մտադիր է հուլիսի 28-ին մասնակցել Ալայի լեռնաշղթայի 5000 մետրանոց անանուն լեռնագագաթի վերելքին: Վերելքը կազմակերպում են մոսկվացի եւ պետերբուրգցի մի խումբ գիտնականներ որոնք: Ռուսաստանի Տիեզերագնացության ակադեմիայի թղթակից-անդամ Վ. Մալցեւի գլխավորությամբ: Այն նվիրված կլինի Անդրեյ Սախարովի հիշատակին: Սա Մալցեւի արդեն չորրորդ «սախարովյան» գիշերավն է: Ասկար Ակաեւը լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ ընդգծեց, որ ինքը վերելքին մասնակցելու է ոչ միայն Սախարովի հիշատակը հարգելու, այլեւ առողջ կենսակերպ քարոզելու համար:

Դուշանբեն կորուսի երկրի սահմանադրական կառույցը

ԴՈՒՇԱՆԲԵ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ՓՍՍՏ: Հուլիսի 20-ին Դուշանբեում սկսվեց Տաջիկստանի խորհրդարանի նստաշրջանը, որը պետք է որոշի երկրի սահմանադրական կառուցվածքի հարցը: Դիտորդների կարծիքով, առավել սուր բանավեճերի տեղիք կտա նոր սահմանադրության նախագիծը, որի շուրջ համաժողովրդական քննարկման ժամանակ արդեն իսկ առկա էին բուռն վեճեր: Լեռնային Բադաշխանի Ինքնավար Մարզը խորհրդարանին է ներկայացրել այլընտրանքային սահմանադրության նախագիծ, որ առաջարկվում է Տաջիկստանի դաշնային կառույց:

Բաբուրինի կուսակցության պառակտման վտանգ

ՄՈՍԿՎԱ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ՈՒՍ ՍՆԱՐՔ: Սերգեյ Բաբուրինի հետ Վլադիմիր Ժիրինովսկու հանդիպումը, որը հուլիսի 18-ին ցուցադրվեց հեռուստատեսության «Նորություններ» ծրագրով, հարուցեց «Ռուսաստանի համաժողովրդական միության» (Բաբուրինի կուսակցության) հաղթական ակտիվի զգալի մասի խիստ բացասական վերաբերմունքը: «Ռուսաստանի համաժողովրդական միության» եւ Ռուսաստանի լիբերալ-ժողովրդավարական կուսակցության անդամների դաշնության հնարավորությունը «Համաժողովրդական միության» վարչության այսօր նշանակված շտաբ նիստի քննարկման առարկան կդառնա: «Սոցիալական տան պատասխանների եւ նախագահի հավատարիմ կողմնակիցների միջեւ ոչ մի շփում չի կարող լինել», ՌԻԱ-ի թղթակցին հայտարարեց «Ռուսաստանի համաժողովրդական միության» մի ակտիվիստ, որը խնդրեց չհրապարակել իր անունը:

Իրազեկ աղբյուրների կարծիքով, այդ կացությունը կարող է հանգեցնել վերջերս վերագրանցված «Ռուսաստանի համաժողովրդական միության» պառակտման:

ՖԻՆԱՆՍԵՐ

Կապիտալներն սկսում են վերադառնալ

ՄՈՍԿՎԱ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ՈՒՍ ՍՆԱՐՔ: Վերջին մի քանի տարում Ռուսաստանից դուրս հանված եւ արտասահմանյան դրամատների հաշիվներում պահվող ֆինանսական միջոցներն առաջին անգամ սկսեցին վերադառնալ, հայտարարեց Ռուսաստանի փոխվարչապետ Անատոլի Չուբայսը: Նրա կարծիքով, այդ գործընթացն սկսել է իրականվել վերջին երկու ամսվա ընթացքում, ինչը հնարավոր դարձավ տնտեսության որոշակի կայունացման եւ մասնավորեցման առաջին փուլի ավարտվելուց հետո կապիտալների տեւական ներդրման համար ձեռնտու պայմանների ստեղծման շնորհիվ: Եթե չնկատենք մասնավորեցումը մեծապես սոցիալ-քաղաքական բնույթ է կրում, ապա նրա երկրորդ փուլն արդեն զուտ տնտեսական լծակ է տնտեսության նորացման համար, ասաց Չուբայսը:

Նա այն կարծիքին է, որ առեւտրական կառուցվածքների եւ Ռուսաստանի դրամատների միջոցներից բացի, որոնց հաշիվներում ներկայումս մոտ 18 մլրդ դոլար կա, դրամական մասնավորեցումը հնարավորություն կրնձեռի ներգրավելու այն ռուսաստանցիների կուտակումները, որոնք «երկրի ֆինանսական ռեսուրսների գլխավոր պահողն են»: Փոխվարչապետի խոսքերով ասած, 1994 թ. հունվարից մինչեւ հունիս Ռուսաստանի քաղաքացիների խնայողությունները աճել են ավելի քան կրկնակի, իսկ նրանց կուտակած միջոցների ծավալը վերականգնվել է մինչեւ այն մակարդակը, որը նախորդել էր գների արձակումը երկու տարի առաջ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հրատարակ

ՀԱՆՐԱՊՈՒՄ

Արդյունավետ կրթություն չունեցող ազգը ապագա չունի

1990 թ. Բրյուսելի անվան հասարակության դեկավարների հետ համատեղ ջանքերով ստեղծվեց Երևանի համանիստ հոլեջը, որը 1991-ից բարձրագույն կրթության նախարարության որոշմամբ մասով դեսական կառույցների շրջանակ: Քոլեջի տնօրենն է Հենրիկ Գրիգորյանը, որը երկար տարիներ աշխատել է դեսական կոնսերվատորիայում՝ որպես փիլիսոփայության ամբիոնի վարիչ, Հարավասիի փիլիսոփայական ընկերության նախագահի տեղակալն է եւ 1993-ից՝ հայ-չինական ընկերության նախագահը: Նա նաեւ «Համասեռություն» կորպորացիայի տնօրինողների խորհրդի անդամ է: Պարոն Գրիգորյանը ժամանակակից արեւմտյան փիլիսոփայական ուղղությունների մասնագետ է, գիտությունների թեկնածու, դոցենտ՝ 1991-ից: Նրա բազմաթիվ գիտական աշխատությունները տպագրվել են Մոսկվայում, Հոլանդիայում, Ֆինլանդիայում եւ այլուր:

- Պարոն Գրիգորյան, որքան գիտեմ, երեւանի դեսական հումանիտար հոլեջը հանրապետությունում առաջիններից է, որ բացվեց նոր գործող չափանիշների համաձայն: Ընթերցող լայն շրջանների համար պարզաբանեք, թե վերջապես ի՞նչ հասկացություն է հոլեջը, ինչո՞վ է տարբերվում ուսումնական այլազան կառուցվածքներից, եւ արդյոք մե՞ր հասարակության համար անհրաժեշտ է անցումը նման կրթօջախներին:

- Առաջադրված հարցերն ինձ համար՝ իբրեւ հոլեջի տնօրենի, իսկապես կարեւոր են, որովհետեւ վերջին 3-4 տարիներին, ուր էլ հայացք նետենք, ամենատարբեր հասարակություններ իրենց սկսեցին կոչել հենց այդ անունով: Իմացա նույնիսկ նախադպրոցական տարիքի երեխաների համար բացված խմբակները մեծագույն ակնածանքով նույնպես հոլեջներ են անվանել: Այսինքն՝ բոլորի համար սա միայն մոդեռն անուն է, պատվավոր համարում ունեցող ինչ-որ բան: Մինչդեռ մեզ համար դա հասկացություն է, որը պարունակում է որոշակի հղացակարգային հիմունքներ:

Նախկին կրթական համակարգի տիպը եթե գծագրերի փոխելու լինենք, կստացվի ծագարաձեւ ժամանցյալի նմանությամբ ինչ-որ բան. մեծ քանակություն պարունակող հանրակրթական դպրոց - անհամեմատ փոքր թվերի նվազած տեխնիկում ուսումնարաններ- եւ նորից հսկայածավալ քանակություն ունեցող համալսարանական տիպի բուհեր:

Մինչդեռ պետք է գործի բուրգի սկզբունքը: Ուզում եմ բառը հատկապես ընդգծել, որովհետեւ դրանով կարելի է շոշափել արտահայտել բնական ընտրության, այսինքն՝ զտումի, լավագույններին առաջընթացի սկզբունքային դաղափարը: Բուհն իր դռներից ներս պետք է ընդունի իսկապես ընտրյալ, գիտության ծանր բեռը քաշելու պատրաստ այն առաջավորներին, ովքեր արդեն հոլեջային տարիներից վճռել են շարունակել ուսումը:

Քոլեջը, այսպիսով, դառնում է բուրգի միջնամասը զբաղեցնող այն հանգույցը, որտեղ ոմանք ավարտում են մասնագիտության ձեռքբերումը, ոմանք էլ՝ պատրաստվում նոր թռիչքների: Եւ այս պատրաստվելը կատարվում է առանց ցավոտ երեւույթների, առանց հավելյալ ընդունելության քննությունների, ինչից վերջապես պետք է ազատել արդեն իսկ կյանքի դժվար ուղի ընտրող երիտասարդներին:

- Կարծում եմ՝ սա իր հետ կրթերի նաեւ ժամանակի մեծ խնայողություն:

- Այո՛, անտարակույս: Սոցիալական ժամանակի խնայողությունը հասարակության մեծագույն հարստությունն է, եւ հետաձգված ընտրության, այլընտրանքի հնարավորություն ստեղծելով՝ մենք փաստորեն կօգնենք մարդուն ճիշտ օգտագործել իր ժամանակը: Եթե կատարվել է սխալ ընտրություն կամ, ասենք, հիասթափություն տվյալ հասատությունից եւ նման այլ բան, երիտասարդը, իրեն նեղելով, կարիք չի ունենա հինգ տարի ծգել ուսումնառության դժվարին գործը: Քոլեջային երկու տարիները նրան թույլ կտան կողմնորոշվել՝ շարունակե՞լ ընտրած մասնագիտությունը, բավարարվել եղածո՞վ, թե՞ ընդհանրապես փոխել հասատությունը:

- Ուրեմն քոլեջը մայր բուհի սկզբնաստիճա՞նն է:

- Այո՛, կարելի է ասել: Եւ միանգամայն տեղին է մայր բուհ արտահայտությունը, որովհետեւ համաշխարհային հռչակ վայելող բոլոր համալսարանները կառուցված են եռաստիճանության այս սկզբունքով՝ բակալավրիատ (քոլեջով հանդերձ)- մագիստրատուրա-դոկտորանտուրա: Այսպիսով, ազգայնացնելով մեր կրթական համակարգը, միեւնույն ժամանակ ներդաշնակում ենք այն ընդունված միջազգային չափանիշների հետ: Ի դեպ, Ռուսասանի Դաշնությունն արդեն ոչ տակավորեն լայն ծավալով անցել է այդ չափանիշներին (թեպետ մենք, ինչպես կտեսնենք հիշ հետո, 90-ից ենք մտել այս գործընթացը՝ մասնավոր հիմունքներով):

Առհասարակ, տեղեկությամբ տարբեր ուսումնական ծրագրեր գոյություն ունեն՝ 2+1՝ քոլեջ, 2+2՝ բակալավրիատ, 2+2+1՝ մագիստրատուրա: Մենք հիմա ուսումնասիրում ենք նաեւ 2+2 ծրագրերի ստեղծման շուրջը, ինչը հնարավորություն կտա մոտ ապագայում որոշ մասնագիտացումների գծով հենց մեր քոլեջի հիմքով բացել բակալավրիատ, քանի որ միջազգային տիպարինակը միջնակարգ դպրոցն ավարտելուց հետո սովորողի համար նախատեսում է քառամյա ուսուցում (ուր կիսամյակ):

Սրա հետ կապված՝ ծնվում է նաեւ դասավանդող մասնագետների խնդիրը. բուհերում դասախոսող լավագույն

ուժերը պետք է դասավանդեն նաեւ քոլեջներում. կապը պետք է հաստատվի վերեւից ներքեւ, եւ այս դեպքում ճիշտ կկատարվի նաեւ ուսանողության ընտրությունը:

- Ի՞նչ կասեիք կրթության օրենքի եւ քոլեջների կանոնադրության բացակայության մասին:

- Դա մեծապես խանգարում է մեր գործին, եւ շատ բան այդ պատճառով գործնական ընթացք չի ստանում: Կարծում եմ՝ վերջապես ժամանակն է վերացնել կրթության գործով զբաղվող երկու նախարարությունների առհեստական բաժանումը, ինչն արդեն երկար տարիներ իսպառ կտրել է հետադարձ կապը դպրոցի հետ, բուհն ու դպրոցը դարձրել իրարից անջատ մոլորակներ: Նույնիսկ Չինաստանի պես հսկա երկիրն ունի տասկ մեկ, այն է՝ ժողովրդական կրթության նախարարություն: Չափից դուրս ուռճացած կառավարական ապարատը ապացուցում է պետական կառավարման տեսության եւ ծրագրերի բացակայությունը. չի կարելի տուկայական հարաբերություն հաստատել սոցիալիստական նախապաշարումներով:

- Քանի որ «դպրոցական մոլորակից» մեծ թվով նորավարտներ ձգտում են տեղափոխվել «ձեր մոլորակ», կխնդրեի ներկայացնել քոլեջի պայմանները:

- Դեռեւս քոլեջի բացման առաջին օրերից մենք մտահոգված էինք ձեւավորել այնպիսի մասնագիտացումներ, որ չկրկնեն արդեն եղածներին եւ իսկապես պետք գան նորանկախ հայրենիքին: Համակարգչային սարքավորումներով աշխատելու պահանջարկին հետամուտ՝ բացեցինք եռալեզվյան բարձրակարգ դասավարների մասնագիտությունը, վաղվա Հայաստանին այնքան անհրաժեշտ միջազգային տուրիզմը եւ, այսպես կոչված, ներքին տուրիզմի (ու նաեւ մեր երգանների) համար՝ մանկավարժության բաժինը՝ տարրական եւ միջին դասարաններում հայոց եւ օտար լեզուներ դասավանդելու համար:

- Ունե՞ք արդյոք վճարովի տեղեր:

- Այո՛, ուսանողության 20-30 տոկոսը (ցածր միավորով ընդունվողները) զբաղեցնում է վճարովի տեղերը: Սակայն հետագայում, բարձր աճաջադիմություն ցուցաբերող ուսանողը ազատվում է վճարից՝ ստանալով կրթաթոշակ:

- Մինչեւ հիմա քանի՞ ուսանող է տեղափոխվել Բրյուսելի անվան հասատություն:

- Անցյալ տարի Բրյուսելի հասատության 3-րդ կուրս տեղափոխվեց տասը ուսանող, մոտավորապես այդքան էլ նախատեսվում է այս տարի:

- Պարո՛ն Գրիգորյան, այնուամենայնիվ, ի՞նչ է անհրաժեշտ կրթական համակարգը ճիշտ կազմակերպելու համար:

- Այս հարցի պատասխանը սկսենք մի փոքր հեռվից:

Արտասահմանում մասնավոր բուհն ավելի բարձր հեղինակություն է վայելում, քան պետականը (ի դեպ, ամերիկյան լավագույն քոլեջներում ուսման տարեկան վարձը 20-25 հազար դոլլար է, Ռուսասանում՝ 2500-4000 դոլլար, իսկ մեզ մոտ 50 դոլլար էլ չի կազմում, որի հետեւանքով լավագույն դասախոսները հեռանում են): Հատուկ մասնագետներ են պատրաստվում կրթական համակարգի կազմակերպման եւ ղեկավարման ասպարեզում. մինչեւ իսկ դիսերտացիաներ են պաշտպանում կրթության փիլիսոփայությունից եւ հանրաբանությունից (սոցիոլոգիա): Տավոլ, մեզ մոտ ընդունված է հնուց եկած այն անխոհեմ մոտեցումը, որի արմատները կապվում են նախկին ԽՍՀՄ-ի հետ. եթե ակնհայտ է, որ ֆիզիկոսը չի կարող ղեկավարել լեզվի ինստիտուտը եւ հակառակը, ապա ենթադրվում է, թե կրթական համակարգն ու գործը ցանկացած բարձր գիտական աստիճան ունեցող մասնագետ ի վիճակի է առաջ տանել: Մինչդեռ կառավարման այս ընթացքը գլուխ բերելու համար հարկ է ունենալ խստորեն մասնագիտական իմացություն եւ համապատասխան մասնագետներ: Կան կրթության միջազգային կազմակերպության հարցերով զբաղվող բազմաթիվ հետազոտողներ ու գիտական հիմնարկներ, իսկ մեզանում բացակայում են դրանք:

Մեզ երջապատող հարավային երկրները, ունենալով նավթ ու գազ, չունեն ըստ էության այնպիսի մասնագետներ, որոնք իրականում ներունակորեն ունի Հայաստանը (եւ կարո՛ղ է ունենալ): Հենց սա է ստեղծում այն կապիտալը, որը կարող է որոշ չափով լրացնել մեզանում, կասկած ասենք, նավթի եւ գազի պակասը...

- Հավատա՞նք, ուրեմն, ազգային կրթության բարգավաճմանը:

- Կրթությունն իսկապես թանկ հաճույք է, եւ մենք պետք է սովորենք ապրել հաճ լրջորեն վերաբերվել դրան: Ու հանի դեռ տուկայական հարաբերությունները լրիվ չեն հաստատվել, մասնավոր ուսուցումը բարձր մակարդակով չի կայացել, պետությունը պետք է իր հովանին պահի այս ապարեզի վրա, այլապես մեծ կորուստներ կունենանք եւ արդեն ունենք: Ամենից արդյունավետ ծրագրերի ու համակարգի արդյունավետ կրթություն չի կարող լինել, իսկ արդյունավետ կրթություն չունեցող ազգը չի կարող խոստմնալից ապագա ունենալ: Հավատանք, այո՛, հավատանք, որ (այս գործը ճիշտ կազմակերպելու դեպքում) ցանկալին այնքան էլ հեռու չէ մեզնից, եւ մեր գենաֆոնդի տեր ազգը կրթության ասպարեզում իրոք ի զորու է հրաբերներ գործել:

Հարցազրույցը վարեց
ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ԴԵՄԻՐՃՅԱՆԸ

ԵՐԵՎԱՆ

Վերակառուցվում է Սուրբ Մարիամ Աստվածածին եկեղեցին

Թանգարանային վավերագրերի վկայությամբ Նորի Սուրբ Մարիամ Աստվածածին եկեղեցին ավերվել է 1679 թ. երեւանյան երկրաշարժից: Չնայած դրան, այս եկեղեցուց պահպանված վերջին լուսանկարը կատարվել է 1929 թ.: Այն կարծիք, թե երկրաշարժից հետո եկեղեցին չի վերականգնվել, հարցականի տակ են դնում նաեւ տարեց մարդիկ, գտնելով, որ այն գործել է մինչեւ 1930-ական թվականները, մինչեւ դպրեցումը: Զրույցներ կան նաեւ այն մասին, թե դպրեցումը կատարվել է ոչ թե եկեղեցու տեղում մեկ այլ շինություն կառուցելու կամ կրոնական նկատառումներով, այլ դարձյալ՝ ամեն տարի օգոստոսի 2-րդ կիրակին տեղի ունեցող մեծ ծիսակատարությունը վերջում վեր է ածվել միջադեպերի ու կռիվների, որոնցից մեկն էլ ավարտվել է դպրությունով ու եկեղեցու ավերումով: Զրույցները տարբեր են, հաճախ իրարամերժ: Հստակն ու անկասկածն այն է, որ Նորք-Մարաշ թաղամասերի, ինչպես նաեւ շատ երեւանցիների ու հյուրերի միջոցներով այդ գեղատեսիլ վայրում արդեն վերածնվել, հատակ է առել Հոկտեմբերյանի կամարը, սեւ, մոխրագույն տուֆից կերտված, միջին մեծության մի ինքնատիպ եկեղեցի, որի կամարների տակ ժողովուրդը պատրաստ է շարունակել իր ընդհատված աղոթքը: Իսկ մինչ այդ, եկեղեցու հարեւանությամբ գործում է մի մատուռ-ոչխատեղի, որ կան, հավանաբար հին եկեղեցուց մնացած, մկրտության ավազան, մի քանի խաչքար, մշակված քարեր ու մասունքներ:

Նոր չէր եկեղեցու վերակառուցման ցանկությունը. դեռեւս մեկուկես տասնամյակ առաջ Հունան Պոդոսյանը եւ ուրիշ բնակիչներ նախատեսել էին հին եկեղեցու տեղում նորը կառուցել, կազմվել էին կառույցն սկսելու համար պատրաստակամ բնակիչների ցուցակները, սկսել միջոցների հանգանակությունը, ներկայացուցիչներ էին ուղարկվել Էջմիածին Վեհափառի համաձայնությունն ու աջակցությունն ստանալու համար: Ի վերջո, 1990 թ. ամռանը դրվեց եկեղեցու հիմքը: Ճարտարապետ Միխայել Հակոբյանը «Մեծն Տիգրան» գնդի հրամանատար Արմեն Արմենակյանին հանձնեց նոր եկեղեցու նախագիծը, իսկ գնդի մարտիկները ազատ օրերին մեծ պատրաստակամությամբ մասնակցում են շինարարության, հատկապես բետոնապատման աշխատանքներին: Աղվան Մխիթարյան, Կամո Ալավերդյան, Սեյրան Նիազյան, Հրանտ Ավաչյան...

Շինարարության հիմքերը գցել, կառուցել եւ այժմ գմբեթն են քարապատում վարպետներ Կարապետ Բուռնազյանը եւ Միհրան Նիկողոսյանը, երեք տարի նրանց հետ է աշխատել նաեւ Սեդրակ Ղազարյանը: «Երբ ինձ առաջարկեցին սկսել մեր հավատքի պահպանության հետ կապված այս կառույցի շինարարությունը, խորաց վարպետ Կարապետը, ես բողեցի ամեն ինչ եւ անմիջապես անցա այս աստվածահաճո գործին»: Վաղ առավոտից երեկո վարպետներին քար ու շաղախ են հասցնում Արմեն Կուրդինյանը, Գեորգ Մանուկյանը, Աշոտ Նազդյանը, Ավետիս Ավետիսյանը, Վաչագան Մկրտչյանը, կոնկավար Կարլեն Քալաջյանը, Գրիգոր Սեւունին: Շինարարներին անբահախնդիր մեծ օգնություն է ցույց տալիս, շինարարական նյութեր հասցնում վարդ Վարդգես Իգիթյանը:

Իսկ ինչպես է կազմակերպվում վարպետ-բանվորների սենդի գործը: Այս հարցին կարճ պատասխան ունի շինարարության կազմակերպիչներից Հովսեփ Ղազարյանը.

«Սենդի խնդիրը իրենց վրա են վերցրել երջապատում գործող սենդի 5-6 օբյեկտներ, որոնք հերթականությամբ, յուրաքանչյուրը մեկ շաբաթ, աղաստարկում են կառուցողներին»:

Ս. Մարիամ Աստվածածին եկեղեցու ֆինանսական միջոցները հիմնականում գոյանում են հանգանակություններից, զանազան նվիրատվություններից, արտադրված մոմերի վաճառքից, իսկ Մարտին Չիլինգարյանը «Նորի քանդված եկեղեցիները» տպագրված աշխատանքի վաճառքից գոյացած հասույթը: Հայաստանաբնակ Լեւոն Զաքարյանը, Իրինա Հովհաննիսյանը, Էդիկ Մինասյանը, Զարեւա Մահակյանը, Գագիկ Տեր-Սահակյանը եւ շատ ուրիշներ պարբերաբար այցելում են եկեղեցի եւ նվիրատվություններ անում: Խոշոր գումարներ են գոյանում սփյուռքահայերի նեղդումներից՝ Հովհաննես Հակոբյանը, Սիլվա Կարճյանը եւ ուրիշներ:

«Օրերս կտեղադրենք զանգակատան խաչը, եւ այն կազատվի փայտամածների կաղապարներից, վերեւ նայելով ասում է վարպետ Կարապետը, իսկ մինչեւ ուր աշուն, մինչեւ գրտերն ընկնելը, կավարտենք գմբեթի եւ տանիքի քարային աշխատանքները, կիջնենք եկեղեցի ու կսկսենք մարմարապատումը... Այնպես որ, մինչեւ եկող տարվա ամառ Ս. Մարիամ Աստվածածինը ավարտված կառույց կլինի»:

ՅՈՒՐԻ ՄԱՏԱԲՅԱՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ առողջապահության նախարարության «Էրեբունի» բժշկական կենտրոնի բարեգործական «Քույրական հոլեջը» (ցերեկային ուսուցմամբ) հայտարարում է՝ 1994-95 թ. ուսումնական տարվա

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

«Քույրական հոլեջ» կարող են դիմել 25 տարեկանը մինչեւ 1994 թ. սեպտեմբերի 1-ը լրացած այն անձինք, որոնց ընտանիքի անդամների թվում կա զոհված ազատամարտիկ, ինչպես նաեւ միակողմանի կամ երկկողմանի ծնողազուրկ, ծնողի խնամքից զուրկ երեխաներ:

«Քույրական հոլեջ» կարող են ընդունվել նրանք, ովքեր հաջողությամբ կհանձնեն ընդունելության քննությունները՝ հայոց լեզվից (թելադրություն) եւ կենսաբանությունից (բանավոր): Առանց ընդունելության քննությունների, ըստ դիմելու հերթականության ընդունվում են միջնակարգ հանրակրթական դպրոցի ոսկե կամ արծաթե մեդալով ավարտածները, միջնակարգ հանրակրթական դպրոցը գերազանցությամբ ատեստատով ավարտածները, որոնք առաջին քննական առարկայից (կենսաբանություն) կստանան գերազանց գնահատական, եթե ոչ՝ ընդունելության քննություններին կմասնակցեն ընդհանուր հիմունքներով: Դիմումները տրվում են տնօրենի անունով, կցելով (34 չափսի), համապատասխան փաստաթղթեր ծնողների մասին:

1. Ծնողազուրկ դիմորդները ներկայացնում են ծնողների մահվան վկայականները:
2. Ծնողների խնամքից զրկված դիմորդները ներկայացնում են տեղեկանք մայրերի երջանային խորհուրդների գործկոմի խնամակալության մարմինների եւ մանկական հիմնարկների կողմից:
3. Զոհված ծառայողների երեխաները, որոնք կինը ներկայացնում են տեղեկանք երջանային զինկոմիսարիատների կողմից:

Դիմումներն ընդունվում են հունիսի 1-ից մինչեւ հուլիսի 25-ը, ամեն օր, բացի կիրակի օրերից, ժամը 10-ից մինչեւ 16-ը:

Կրթաթոշակ տրվում է ընդհանուր հիմունքներով:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ընդունող հանձնաժողովին ամեն օր, բացի կիրակի օրերից ժամը 10-ից մինչեւ 16-ը:

Հասցեն՝ Երեւան, Խաղաղ Դոնի 14, «Էրեբունի» բժշկական կենտրոն, 2-րդ հարկ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

Ամբողջ խաներում դարի ընթացքում ալբանացիներից շատերը հայերին շփոթել են հրեաների հետ եւ դա զարմանալի չէ. քանի որ այդ երկու փոքրամասնությունների ներկայացուցիչները ընդհանուր շատ բան ունեն: Երկուսն էլ Ալբանիա են փախչել էթնիկական հետապնդումներից, մեծ կարեւորություն են տալիս կրթությանն ու ոլորտասում բազմաթիվ նշանավոր մասնագետներ եւ օտար ափերում հետեւողական պայքար են մղում ձուլման դեմ:

ՏԻՐԱՆԱ

Այսօր Ալբանիայում ապրում է 300 հայ

Սահմերձ համայնքը ուժ կգտնի՞ գոյատեւելու

Լարի Լամպներն անկախ լուսավոր է, որն ապրում է Սան Խուանում (Պուերտո Ռիկո): Ծղրակգում է մասնավորապես «Բրիաչրն Սայրնս Մոնիթոր» եւ «Մայամի Հերալդ» թերթերին: Վերջերս նա այցելել է Ալբանիայի Ժողովրդական Հանրապետություն եւ տեղի հիշ հայտնի հայկական գաղութ՝ Սարանդայ: Ամսագրի թղթակցի հանդիպումը Ջոնի Ասատուրյանի հետ՝ հրատարակվում է հանրապետության հանրագիտարանի հրատարակչության ամսագրի հուլիսի 2-ի համարում:

1991-ի սկզբներին Ալբանիայի համարյա ամբողջ հրեական համայնքը, դուրս գալով երկրից, հաստատվել է Իսրայելում եւ ԱՄՆ-ում, երկրում մնաց մոտ 300 հոգուց բաղկացած շատ նոսր ու շատ փոքր հայտնի հայկական մի փոքրամասնություն:

«Մեր համայնքը միշտ էլ փոքր է եղել», ասում է Հարություն Ջահանեջյանը, որը երեք տարի առաջ այնտեղ հիմնադրված Հայկական մշակութային ընկերության ոչ պաշտոնական նախագահն է: Նա այժմ 70 տարեկան է եւ համայնքին բաջածանոթ մի անձնավորություն: Մասնագիտությամբ ատամնաբույժ է: «Դարասկզբին, պատմում է նա, հայերը թուրքական բանակի շարքերում էին Ալբանիա եւ նրանցից շատերը վերջնականապես հաստատվեցին այնտեղ»:

1915 թվի եղեռնից հետո, որի ընթացքում մեկ միլիոնից ավելի զոհերի թվում կոտորվել է նաեւ նրա գրեթե ամբողջ ընտանիքը, 20-30 հայ ընտանիքներ հաստատվում են Ալբանիայում, որտեղ թուրքերենի իմացությամբ նրանք իրենց հարազատ մթնոլորտում են զգացել: Հայերի մեծամասնությունը տեղավորվել է մայրաքաղաք Տիրանայում, իսկ մի քանի ընտանիքներ նաեւ Վլյորայում, Դուրեսում եւ այլ շրջաններում: Նրանք դարձել են բժիշկներ, ատամնաբույժներ, կենսաբաններ, տնտեսագետներ եւ հաշվապահներ, ընդհանուր առմամբ հեռու մնալով քաղաքականությունից: Ալբանացիները մեծապես գնահատել են հայերի բնավորության գծերը: Ջոզեֆ թագավորի իշխանության տարիներին հայերը դարձավոր ուշադրություն դարձրեցին Մոկին Պոստոյանը: «Մեծ հայրս շատ հայերի է փրկել ախտից (Թուրքիայում), որովհետեւ նրան շատ էին հարգում, ասում է Վահե Մոկինը, 45 տարեկան մանկաբույժը, որն իր կրթությունն ստացել է Իտալիայում:

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ընթացքում ալբանացի շատ հայեր խիզախորեն կռվել են իտալացիների եւ գերմանացիների դեմ, արժանանալով տեղացի ժողովրդի հիացմունքին: «Հայերը նողասել են ազատագրական պայքարին», ասում է Ջահանեջյանը: Էմանուել Ասատուրյան անունով մի հայ ատամնաբույժ, Վլյորայից, սպանվել է հակաֆաշիստական գործունեության համար:

Երկրի հանդեպ ցուցաբերած ի-

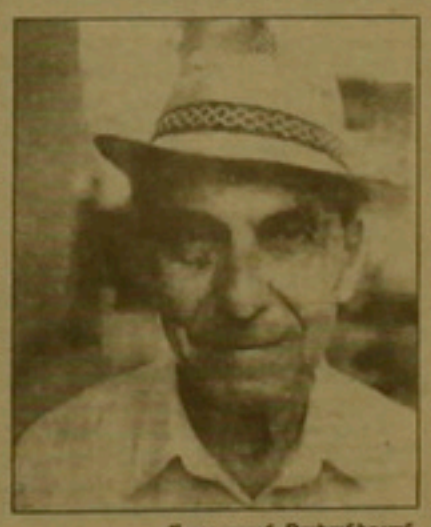

Հարություն Ջահանեջյան

րենց հավատարմության համար էլ ալբանահայերին լավ է վերաբերվել կոմունիստ առաջնորդ Էնվեր Խոջան: Հայերը հետապնդումների չեն ենթարկվել այնտեղ, ինչպես մյուս փոքրամասնությունները:

Կոմունիզմի ժամանակ, ըստ Ջահանեջյանի, էթնիկական ոչ մի կազմակերպություն չկար երկրում: Հազվադեպ գրականություն էր ստացվում Խորհրդային Հայաստանից: «Առանձին դեպքերում մեզ թույլատրվում էր այցելել Հայաստանում գտնվող մեր հարազատներին»:

Համայնքի փոքր լինելը դատապարտ է դարձել, որ տեղի ունենան խառն ամուսնություններ: Հայերը հիմնականում ամուսնացել են քրիստոնյա ալբանացիների հետ, այդ կերպ առնվազն ազատելով իրենց կրոնը: «Խառն ամուսնություններ, սակայն, պատճառ դարձան, որ հայերը կորցնեն իրենց լեզուն, իրենց ինքնությունը», ցավով նշում է Ջահանեջյանը:

1985 թվից Խոջայի մահվանից հետո, նրա հաջորդը Ռամիզ Ալիան սահմանափակ քաղաքական բարեփոխումներ մտցրեց երկրում: Սակայն իսկական փոփոխությունները եկան ավելի ուշ՝ 1990-ին, երբ ուսանող ցուցարարները Տիրանայում Խոջայի բronզե արձանը տապալեցին եւ ճանապարհ հարթեցին դեպի բազմակուսակցական ընտրություններ:

1990 թվի ապրիլի 28-ին, առանց կառավարության թույլտվության, Կաթոլիկ եկեղեցու հովիվ Ջեֆ Պե-

լոմբին դատարաց է մատուցել ի հիշատակ եղեռնի անթաղ զոհերի: 1991 թվի մարտին բազմակուսակցական ընտրություններ անցկացնելուց հետո, Տիրանայում հիմնվում է Հայկական մշակութային ընկերությունը:

«Ցուլման վտանգը շատ մեծ է», ասում է Մոկինը, երեխաներս իրենց հայ համարում են, բայց դժվար է ասել՝ ինչ կլինի հայ լեզվի հետ, ապագայում»: Նա տանը հայերեն խոսում է ընտանիքի անդամների հետ, բայց 8 տարեկան դուստր Շեյլան ավելի հակված է անգլերենին:

«Համայնքը, ցիշտ է, մահամերձ է: Բայց ուժ կգտնի հարատեւելու, մանավանդ հիմա, երբ Ալբանիան ժողովրդավարական է դարձել: Ուղղակի չպետք է թաղենք, որ համայնքը պատակվի», ասում է 36 տարեկան Էմիլ Ասատուրյանը:

Հայաղանդանման խնդիրները հետաքննելու նպատակով երկու տարի առաջ սկսել են գործել (առայժմ անպաշտոն կերպով) հայերեն տարածանայման մանկական դասարաններ: Բայց նյութական դժվարությունները մեծ խոչընդոտներ են դնում, որպեսզի այդ ծրագիրը հաջողությամբ շարունակվի:

1993-ի մայիսին պարոն Ասատուրյանի հորդորներով Փարիզի աստվածաբան արքեպիսկոպոս Գյուս Նազարյանը այցելեց Տիրանա՝ հանդիպելու հայկական համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Ջահանեջյանի խոսքվանությամբ, նրանք Միացյալ Նահանգների հայկական համայնքից նյութական օժանդակություն չեն ակնկալում, որովհետեւ գիտակցում են, որ այն օգնում է Հայաստանին, որն այժմ ավելի մեծ կարիքի մեջ է, քան իրենք:

Պատրաստեց
ՀԱԿՈԲ ՕՇԻԼԻԿՅԱՆԸ

ԵԳԻՊՏՈՍ

Չորրորդ բուրգը Ասուանի ամբարակն է

Ասուանի ամբարակը 30 տարեկան է: Սակայն Եգիպտոսում այդ տարեթիվը չեն նշում որպես տոն:

Երեք տասնամյակ առաջ Նեղոսի վրա հսկայական հիդրոէներգետիկ համալիրի բացման առթիվ Եգիպտոսը տոնախմբություններ մեջ էր, պատճառը մատուցելով «ամբարակի նախահայր», նախագահ Նասերին:

Ասուանի նախագիծը նրա «նախահայրերի» կողմից գնահատվում էր ոչ միայն տնտեսական, այլեւ քաղաքական տեսանկյունից: Առաջին դեպքում զգալիորեն կընդարձակվեին ոռոգվող հողերը, կկարգավորվեին Նեղոսի վարարումները: Քաղաքական տեսակետից՝ ստեղծվում էր «ժամանակակից քաղաքականությունը մուտք գործող նոր Եգիպտոսի» խորհրդանիշը:

Լինելով հաղթված հակակոմունիստ, Արդել Նասերը ամբարակի համար սկզբում խնդրանքով դիմեց արեւմտյան պետություններին: Մերժում ստանալով նա դեմը դարձրեց Մոսկվայի կողմը: «Չորրորդ մեծ բուրգի» բազկողմը: «Չորրորդ բուրգը» բաղկացած էր 35 հազար մարդ, որից 2 հազարը էր խորհրդային մասնագետներ էին:

1959 թվականին «Աֆրիկայի մեծ շինության» ծախսերը գնահատվում էին 2 միլիարդ դոլար, իսկ մինչեւ շինարարության ավարտը դեռ 5 տարի կար: «Չորրորդ բուրգի» շարք մտնելուց մի քանի տարի անց դրսեւորվեցին նաեւ շինության վնասները: Տիղմը, որ հոսանքով բերվում էր վերեւից եւ սնում Նեղոսի ափերի հողերը, մնում էր ամբարակի այն կողմը, իսկ ֆիզիկական պարարտանյութերի ներմուծումը մինչ այդ չեղ էլ շատ բանկ է նստում:

Խնդիրներ առաջացան Նեղոսի ջրի մակարդակի անկման պատճառով: Իսկ ահա 20 տարի դիտվող կլիմայական փոփոխությունները վնասում են բնակչության մի զգալի մասին, նկատելիորեն աճել է խոնավությունը, որը երկրի հարավում սկսում է քայքայել փարավոնների ժամանակներից հայտնի տաճարների որմնանկարները: Մասնագետները այդ երեւույթը ուղղակի կապում են արհեստական նասեր լճի առաջացման հետ (երկարությունը 500, լայնությունը 10 կիլոմետր):

Չնայած դրան, Ասուանի ՀԷԿ-ը մնում է աշխարհում ամենախոշորը՝ 10 միլիարդ կիլովատ/ժամ հզորությամբ: Նրա տուրբինները լույս տվեցին Եգիպտոսի շատ քաղաքներին եւ գյուղերին, առատ հոսքեցին արդյունաբերական ձեռնարկությունների աշխատանքը: Սակայն ամբարակի կողմնակիցների եւ հակառակորդների բանավեճերը չեն դադարում:

Արտասահմանյան մամուլից

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բրազիլիան չի մասնակցի զինված ներխուժմանը Հաիթի

ԲՐԱԶԻԼԻԱ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բրազիլիան մտադիր չէ մասնակցել հնարավոր զինված ներխուժմանը Հաիթի: Նա ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժերի կազմի մեջ կմտնի միայն զինվորական վարչակարգի հրաժարականից հետո եւ այն դեպքում, եթե այդ ուժերը գործի դրվեն ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի որոշմամբ: Բրազիլիայի կառավարության այս դիրքորոշումը հավաստվեց արտգործնախարարության պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից:

Հնդկաստանում շաքարի գինն ընկնում է

ԴԵԼԻ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Խուճապի են մատնվել շաքարի մեծածախ առեւտրով զբաղվողները, որոնք մի երկու ամիս առաջ՝ սուր պակասի շրջանում այդ մթերքից ներմուծել էին մեծ քանակությամբ, հույս ունենալով, որ «դյուրին փողեր» կվաստակեն. տուկայի հագեցվածությունը, սակայն, հանգեցրեց գների անկման: Այսօր մեկ ցենտներ շաքարի համար տալիս են 1340 ռուփի (մոտ 42 դոլար), այն դեպքում, երբ մեկ ամիս առաջ նրա արժեքը 160 ռուփիով բարձր էր:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Սպանվեց քուրդ հրամանատարը

Հենվելով թուրքական «Ջումհուրիյեթ» օրաթերթի լրատվության վրա, Ասոշիեյթեդ Պրես եւ Ռոյթեր գործակալությունները հուլիսի 16-ին հաղորդել են, որ Արեւելյան Թուրքիայում վերջերս թուրքական զորքերի եւ քուրդ ապստամբների միջեւ տեղի ունեցած ընդհարումների ժամանակ Ղարսի մարզում սպանվել է քուրդ ազգայնական ջոկատի ավագ հրամանատար Իբրահիմ Ինսենդուրուսը, որը Ջալեի ճամբարում վերահսկում էր ջոկատների քաղաքական պատասխանատվությունը: Ղարսում ընդհարումներն սկսվել են հուլիսի 14-ին, երբ ռազմական միավորները հարձակում են նախաձեռնել ապստամբների դեմ: Ինսենդուրուսը փոխնախագահն էր Քրդական աշխատավորական կուսակցության, որի գործունեությունը արգելվել էր գերագույն դատարանի կողմից: Թերթի հաղորդումների համաձայն, Սեմդին Սաֆրի անունով մեկ այլ հրամանատարի ջոկատը նույնպես պաշտպանման մեջ է գտնվել այդ նույն շրջանում: Նրա մոտ 1000 հոգուց բաղկացած ջոկատը հիմնականում գործում էր Ղարսի եւ Էրզրումի շրջաններում: Ըստ թուրքական անվտանգության մարմինների տեղեկությունների, պատերազմի ժամանակ զոհվել են 51 հոգի, ներառյալ 37 ապստամբ: Բայց Գերմանիայում տեղակայված քրդական լրատու գործակալությունը հերքում է այդ թիվը, նշելով որ 25 զինվորներ եւ 5 ապստամբներ են սպանվել: Մյուս կողմից, Անատոլիա լրատվական գործակալությունը հաղորդել է, որ անվտանգության ուժերը հուլիսի 16-ին հինգ հարավարեւելյան նահանգներում սպանել են 18 ապստամբների:

21-ՐԴ ԴԱՐ

Էվկուրսիա դեպի Լուսին

Երեսուն տարի առաջի ակադեմիկոս Սերգեյ Կորոլյովը կատակով նկատեց, որ ժամանակը կգա, երբ տիեզերք կթռչեն արեմիրենական ուղեգրով: Այսօր տիեզերագնացության նախահայրի կատակը կարծես թե իրականանում է: Եւ ահա սենսացիոն լուր՝ ԱՄՆ-ում նախապատրաստվում են առաջին էվկուրսիային դեպի Լուսին:

Եթե տիեզերական տուրիզմը դառնա խնայողական, ապա թռիչի անվտանգության դեպքում, որը կարելի է համեմատել մարդատար ավիատրանսպորտի հետ, 2025 թվականին տարեկան 100 հազար մարդ կմեկնեն տիեզերական երթի, իսկ հաջորդ տասնամյակում արդեն միլիոնավոր տուրիստներ: Եւ եթե առաջին տուրիստների համար, ինչպես համարում են փորձագետները, մեծ շրջագայությունը կնստի մեկ միլիոն դոլար, ապա հետագայում այն կնվազի մինչեւ 100 հազարի: Տիեզերքում ինդուստրիալ շինարարությունը ժամանակին կհանգեցնի շրջագայության արժեքի իջեցման մինչեւ 2 հազար դոլարի:

Թեպետ տուրիստական թռիչքները գործնականում սակավին չեն սկսվել, սակայն արդեն հայտնի է, որ աշխարհի տարբեր երկրներից 260 մարդ ամերիկյան կազմակերպություններից մեկին, որը այդ ուղղությամբ աշխատանքներ է սկսել, միջոցներ են հատկացրել տիեզերական տուրիզմի զարգացման համար: Ճամփորդության ամերիկյան առաջին բյուրոները հայտարարել են երկիր-Լուսին չվերթի տոմսերի վաճառքը բաց տարեթվով:

Ամերիկյան «Ռենդ կորպորեյշն» հեղինակավոր ֆիրման հրատարակել է այս հարցում հետագա հետազոտությունների մասին հետաքրքիր տվյալներ:

2020-2030 թթ. - Լուսնի եւ տիեզերական տարածության գաղութացման սկիզբը:

2030 թ. - Դեպի Յուպիտեր առաջին թռիչքը:

2040 թ. - Արեգակնային համակարգի սահմաններում թռիչքների սկիզբը:

2055 թ. - Դեպի Արեգակնային

համակարգ առաջին թռիչքը:

Մոտավոր գնահատմամբ Լուսնի գաղութացման առաջին փուլի ընդհանուր ծախսերը լուսնային բազայի ստեղծումը կկազմեն 70-ից 90 միլիարդ դոլար: 25 տարվա ընդհանուր ֆինանսավորման ժամկետում լուսնային բազայի ստեղծման աշխատանքների տարեկան բյուջեն դժվար թե գերազանցի 6-9 միլիարդ դոլարը, որը համեմատելի է այնպիսի նախագծերի իրականացման հետ, ինչպիսին են «Աղորոն» կամ «Սիեյս Շաթլ» նախագծերը: Տիեզերքից ստացվող եկամուտները հնարավորություն կտան ավելացնել նաեւ տիեզերական այլ ծրագրերի ֆինանսավորումը: Այնպես որ դեռ ժամանակ կա ճամփորդությունը պատրաստելու համար:

Արտասահմանյան թերթերից

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Երգիծանքն ու հումորը մեր հոգունե դարում

Ինչի մասին ինքն իր հետ զրուցում է «Ոգնիներ» թատրոնի տնօրեն եւ բեմադրիչ Վահրամ Սահակյանը

Երիտասարդ ձայն – Դուք այնքան անհամեստ եք, որ «Ոգնիներ»-ին համարում եք մեր հոգունե դարում գոյատեւող ժողովրդի միակ սփոփա՞նքը...

Արտաքին ձայն – Ես ավելի քան համեստ եմ, քանզի «Ոգնիներ»-ին համարում եմ զվարճացնող եւ բարձացնող թատերախումբ, իսկ որպես առավել բարձրորակ երգիծական ուժ՝ ինձ համար երեւանի Կամերային թատրոնն է, քանզի որքան էլ այսօրվա հանդիսատեսը ոգեւորվում է զվարճանք կամ, իր իսկ լեզվով ասած՝ «կոլեղություն», նման է ինքնաբավարարման արարողությանը, այդ թատրոնը կարողանում է առավել նուրբ ձեւերով ի հայտ բերել նենց իր ժողովրդի մեծամասնության հանցավոր մասնակցությունը այս հսկայական չինիչ քաղաքականության բովում:

Տատանվող երրորդ ձայն – Ի՞նչ... Դուք դեմ եք երգիծանքի՞ն... Չէ՞ որ ձեր թատրոնը իր բնույթով երգիծական է...

Ոտքակոխ բնկած արտաքին ձայն – Բայց երգիծանքը՝ իշխանություններին ծաղր ու ծանակի ենթարկելու միակ եղանակը չէ: Ցանկացած իշխանություն, ցանկացած ընդդիմություն եւ ցանկացած ժողովուրդ արժանի է երգիծական խայթոցների: Այո, մարդիկ ոլորի զվարճանան, բայց երբ ներկայացման ընթացքում, կամ հետո իրենց չհամարեն այս հանրահանար դառնության համար որպես հանդիսատես մասնիկ կնշանակի բեմադրիչն ինքն է նրան հանցավոր կյանքի մղում:

Բան չհասկացած երրորդ ձայն **– «Ոգնիներ»-ը բավական ճանաչված են. ասածը գիտեն, որ 1987-ից սկսած՝ բազմիցս եղել են արտասահմանում, ելույթ ունենալ ֆիլմեր, ունեցել գրեթե 300 հազար հանդիսատես...**

Ուրախացած արտաքին ձայն – Այո, նման բաներ նկատվել են: 92-ից 94-ը թատրոնը չգործեց, բայց կրկին բարձրացավ բեմ, որն խրախուսում չկա... «Ոգնիներ»-ը սեփական դահլիճ չունեն, դա գոգն մեզ համար ամենաողբերգական գործոնն է: Քաղաքում տարիներ շարունակ «աշխատում» են դահլիճ ունեցող թատրոններ, որոնք որ ասես ելնում են բեմից բացի: Հանելուկային բան է. նրանք կամ տարիներով փորձեր են անում, կամ էլ ոչինչ չանելով ադրում են «հովանավոր-փոխանցում առձեռն կիսվել» հանցավոր եղանակով: Ըստ իս նման «թատրոնների» ղեկավարներին անհրաժեշտ է հրավիրել ՆԳՆ հոգնաներ ընդունելու... Գոյն վիրավորակա՞ն է, բայց դա երեւի նրանց հասկացնել կտա, որ դերասաններին անիմաստ տանջանքների ենթարկելու փոխարեն առավել ճիշտ կլինի բեմ բարձրացնել եւ դահլիճից ստացված հասույթի գումարով վճարել նրանց: Մի՞թե բոլորին ոլորզ չէ, թե ինչ վիճակում են ադրում գործող կամ թեկուզ այդ «հավերժ փորձող» թատրոնների դերասանները:

Վշտացած երրորդ ձայն **– Բայց ասում են, որ ձեր դերասաններն այնքան էլ վատ չեն վաստակում. դուք լավ հովանավորնե՞ր ունեք:**

Արտաքին ձայն – Ասում են. շատ բաներ են ասում: Այո, մենք աշխատում ենք դերասաններին վճարել 20-ից 30 հազար դրամի չափով, որ նույնքան ծիծաղելի է: Իսկ հովանավորնե՞րը... Կամ որոշյուսերնե՞րը... Նրանք իսկական հայտնվում են, իսկ երբ հերթը հասնում է օգնությանը՝ այնպես են անհետանում, ասես վաշխառու լինեն: Կուզե՞ք առիթից օգտվելով, նորից հայտարարություն տանք, խնդրեմ.

– Պարոնայք գործունյա անձինք, մենք օգնություն չենք՝ մուրում, այլ առաջարկում ենք համագործակցել այնպես, որ երկու կողմին էլ ձեռնտու լինի: Մեր կողմից՝ բարձրորակ

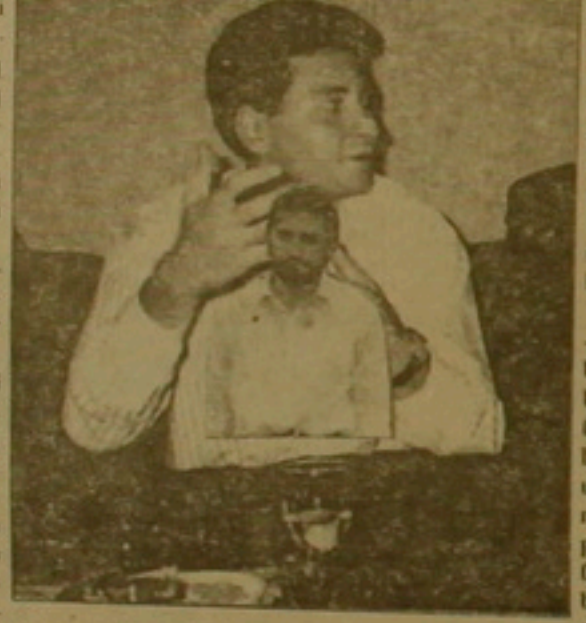

գովազդներ ֆիլմի ընթացքում, ձեր կողմից առատորեն նկարահանման ծախսերը: Զանգեք, խնդրեմ 52-67-54, 53-24-38... Չեն արձագանքում: Ոչ ոք ողորմոր չէ օգնել մեր ոլնությանը, բայց մշակույթով զբաղվող դաշտոնյաներն էլ հո չե՞ն դադարի կրկնելուց, թե՝ «ամենաօրհասական դահին, երբ դրված է եղել մեր ժողովրդի լինել կամ չլինելու հարցը՝ մշակույթն է մեզ փակել կործանումից: Բռավո: Մենք ամենախելոք, իսկ առեւտրում ամենարնդունակ ժողովուրդն ենք: Ամենուր:

Ներքին ձայն **– Իսկ դուք որեւէ կուսակցության դասկանո՞ւմ եք:**

Արտաքին – Այո, ես դասկանում եմ դեռեւս չդրանցված ԴԱԿ կուսակցությանը: Դա դիտմամբ մնացողների կուսակցությունն է, որոնց սակրավարիվ անդամները շարունակում են փորձել սեփական հայրենիքում զբաղվել ոչ թե դոլար վաստակելով, այլ իրենց նախկին մասնագիտությամբ: Մենք ոչ թե դայքարում, այլ ցանկանում ենք եւս մեկ ավելորդ անգամ հիշեցնել իշխանություններին, որ այդ հիշյալ 720 դրամը Ջերոմ Ք. Ջերոմի լեզվով ասած «Մարմինն այնքան ամուր կաղերով չի կապվում հոգուն: Լինելով բույլ կապած՝ նրանք աշխատում են բաժանվել միմյանցից»: Ամենավաս դեպքում մարմինը անջատվում է հոգուց եւ հայտնվելով, ասենք, Լոս Անջելեսում, դառնում է տափակագույն խեղկատակի մարմին:

Հանգստացած երրորդ ձայն **– Ուրեմն, դուք երբեք չե՞ք փախչի այստեղից:**

Զարմացած արտաքին – Փախչի՞... Բայց ինչո՞ւ փախչել, երբ կարելի է հանգիստ գնալ: Մի՞թե այդ փախչել արտահայտությունը դեռ չի կորցրել իր հնչողությունը: Մենք կարող ենք բազում հյուրախաղեր անցկացնել գրեթե բոլոր հայաբնակ վայրերում, դասրասել ֆիլմեր եւ շատներ որոնք շատ կիսեմարրեն ոչ միայն հայ հանդիսատեսին: Բայց դրանք լոկ կազմակերդական բարդություններ ունեն: Երբ հրավիրող կողմին տեղեկացնում ես, որ խումբը բաղկացած է 17 հոգուց, եւ երբ նրանք էլ դասասխանում են, թե՝ «Ասիկա մեծ թիվ է, սուդի կնայի...» ինձ թվում է, որ աշխարհի բոլոր մեղվանանոցները արտաքորում են գլխիս: (Կներեք, իհարկե՝ գլխիս արտահայտության համար:) Եւ երկրորդ շատերը երկյուղում են, թե «Ոգնիներ»-ը կատակողմնորոշեն տեղի հանդիսատեսին, քանզի 90-ական թվերից սկսած այս առաջին բատերախումբն էր, (դուք ճիշտ էիք՝ անհամեստություն կա), որ սփյուռքում «Մասիսի զարգը համբուրելու» փոխարեն ծաղր ու ծանակի ենթարկեց թե Հայաստանում եւ թե սփյուռքում նկատվող բացասական տարրերին:

Ներքին ձայն **– Նոր բեմադրություն դատրաստո՞ւմ եք:**

Արտաքին (անհույս ձայնով) – Տվյալ դահին աշխատում ենք նոր ֆիլմի վրա. ես ատում եմ փողային խոսակցություններ, բայց աշխատել գրվում է՝ դրամ հայթայթել կարդացվում: Մենք գտնվում ենք այդ ոչ այնքան մեծ գումարը հայթայթելու ճանապարհին, ճանապարհ, որի վրա շատ գոհեր են եղել: Բախում ենք դռներ, բայց դատասխան չկա, քանզի ըստ մեր հայկական բիզնեսի՝ «Դրամը դեմ է վաստակել՝ առանց սեփական միջոցներ ներդնելու»: Նկարահանումներից հետո կսկսվեն «կես լուրջ, մեկուկես կատակ» անվանվող նոր շոուի փորձերը, իսկ այժմ Երիտասարդության դալատի մեծ դահլիճում խաղացվում է «Կրկին Երեւում» անվանվող շոուն, որը մեզ կուղեկցի այնքան, որքան որ կգոյատեւի թատրոնը, քանզի այդ ներկայացման բնույթն այնդիսին է, որ նա, իր ձեւի մեջ անընդհատ ենթարկվում է փոփոխությունների, այսինքն բեմից ցուցադրելով հեռուստատեսության խոհանոցն ու ծագքերը՝ անհնար է ամեն անգամ ցուցադրել նույնը, թեեւ հեռուստատեսությունը այդդես էլ անում է:

Մենք ցուցադրում ենք հեռուստատեսության առօրյան, որին բացատրդակ եմ, քանզի ինքս էլ աշխատում եմ հեռուստատեսությունում: Տեխնիկայի բացակայությունը, աշխատակիցների ծանր վիճակը եւ մյուս անբարենդաստ գործոնները բայրում են այդ հսկայական մշակութային եւ լրատվական օջախը: Միգուցե այստե՞ղ դեմ դար սփյուռքի օգնությունը... Երբ նրանցից մեկն ու մեկը տեսնեմ, թե ինչ դժվարությամբ է հեռուստատեսության ղեկավարությունը երբեմն առդահովում: Ես շատ ցավում եմ այդ ամենի համար, բայց եւ չեմ գտնում: Այստեղ նույնդես ծադրվում է իրավիճակը, ոչ թե կոնկրետ անձինք:

Ներքին ձայն (հոգնած) **– Եւ վերջին ադուռ հարցը՝ ո՞րն է ձեր հիմնական երազանքը:**

Արտաքին ձայն (դողդոջալով) – Ես... Ես կուզեի, որ մեր լավագույն եւ գործունյա արվեստագետները համախմբվեն, աշխատեն մի հովանու ներքո, քանզի տանը դեռ չարքած՝ մենք մասնատում ենք այն, յուրաքանչյուրս լավագույն սենյակը դահանջում, իսկ մեր տունը հենց մեր բեմն է, մեր հեռուստակենտրոնը, մեր երկիրը:

Վերջ:

ՀԱՄԱՈՍ

Սկսվեց Բելգրադի փառատոնը

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հարավսլավիայում մեկնարկել է հոգեդեղ մերձավոր ժողովուրդների մշակույթի փառատոնը: «Հոգեդեղ մերձավոր ժողովուրդների կոնգրեսի» Սերբիայի մասնաճյուղի հրավերով Բելգրադում են գտնվում Հայաստանից՝ ԵՊՀ ազգագրության ամբիոնի վարիչ Հրանուշ Խառատյանը, ՀՀ ԳԽ նախագահության անդամ Սեյրան Բաղդասարյանը, ԼՂՀ-ից՝ Օլեգ Եսայանը, ինչպես նաեւ մի քանի գեղարվեստական կոլեկտիվներ: Մոտ օրերս Բելգրադում կանցկացվի կլոր սեղան հակամարտությունների կարգավորման խնդրի շուրջ, որը կավարտվի հուլիսի 23-ին:

Մի նոր մասնմք Սոֆենդիարյանի տուն-թանգարանին

Վերջերս Ալեխանդր Սոֆենդիարյանի տուն-թանգարանը հարստացավ մի նոր մասունքով: Այն Սոֆենդիարյանի Ախիրյանի գրված մի նամակ է՝ հասցեագրված Ռոմանոս Մելիքյանին, որ գտնվում էր ջութակահար Սուրեն Դարագյոզյանի մոտ (վերջինս աշակերտել է Ալեխանդր Սոֆենդիարյանին): «Թվում է, թե 29 տարվա դատմություն ունեցող տուն-թանգարանը դեմ է իր հավատածուն արդեն ավարտուն համարեր, սակայն մենք շարունակում ենք նոր ցուցանմուշներ գտնելու մեր որոնումները», ասաց տուն-թանգարանի տնօրեն Հասմիկ Գեւորգյանը: Այսօր թանգարանում Սոֆենդիարյանի կյանքն ու գործունեությունը ներկայացնող մոտ 3000 ցուցանմուշ կա: ԼՏ

Ուսադրության կարոտ թանգարանը

Վերջերս դրոֆեսոր Հ. Կարադեսյանի անվան երկրաբանության թանգարան այցելած ՀՀ-ում Գերմանիայի ժամանակավոր հավատարմատար Նորբերտ Հայնցեն հիացական կարծիք է հայտնել թանգարանի ցուցանմուշների հարստության, բազմազանության, եզակիության առթիվ: Թանգարանը միակն է Անդրկովկասում եւ տեղ է գրավում աշխարհի նմանատիպ թանգարանների առաջին տասնյակում: «Ցավալին այն է, որ թանգարանի շենքը, որ նաեւ երեւանի ճարտարապետական հուշարձաններից է, անմխիթար վիճակում է եւ չունի նորմալ դայմաններ այցելուներ, առավել եւս՝ բարձրաստիճան հյուրեր ընդունելու համար»: ԼՏ

ԵՐԵՎԱՆ

Հայաստանի գրողների արտահերթ համագումարը 10 օրից

ՅՈՒՐԻ ՍԱՏԱՐՈՎ

Գրողների միության դահլիճում երեկ տեղի ունեցավ Հայաստանի գրողների ընդհանուր ժողովը, որը բացեց Վահագն Դավթյանը: Հաղորդումով հանդես եկավ Ռազմիկ Դավոյանը: «Արտահերթ համագումար հրավիրելու մասին» հարցը քննարկելիս ելույթ՝ունեցողները շոշափեցին նաեւ Գրողների միության գործունեության հետ կապված առանձին խնդիրներ:

Ընդհանուր ժողովը որոշեց գրողների արտահերթ համագումար հրավիրել 10 օրվա ընթացքում: Ժողովի մասնակիցները գոհունակությամբ ընդունեցին շատ ելույթներում արտահայտված այն միտքը, որ անհրաժեշտ է բուլացնել լարվածությունն ու նյարդայնությունը, եւ բոլոր ջանքերը գործադրել արտահերթ համագումարը արդյունավետ անցկացնելու համար: Անցել են փառքի հասնելու ժամանակները, ասվեց ընդհանուր ժողովում, վրա են հասել աշխատելու եւ դժվարությունները հաղթահարելու ժամանակները:

ԵՐԺՇՏԱԿԱՆ

Գրան պրիքց հետո՝ մեղրամիս

ՍՈՒԽՈՒՄ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅՍՏԱՊԱՆ: Օդերային երգչուհի Խիքլա Գեղմասն, որը մեծ մրցանակի արժանացավ Մոսկվայում՝ Չայկովսկու անվան մրցույթում, վերադարձավ հայրենիք: Հուլիսի 17-ին Սուխումում տեղի ունեցավ սիրեսալ երգչուհու հարսանիքը: Մրցույթում տարած փայլուն հաղթանակից հետո Խիքլա Գեղմասն ամուսնացավ իր հայրենակից Վլադիմիր Գուրգուայի հետ: Երկու ամսվա սկզբին Սուխումի մի մայր տաճարում կկայանան օդերային երգչուհու բարեգործական մեծահամերգներ:

ՆՈՐԱՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ամռան հետ համահայ

Փարիզյան ամառային „նորաձեւությունն առաջարկում է ցանցավոր տարբեր հյուսանախշերով, որ շատ

համադատասխան է երեւանյան շոգերին, եւ գերկարճ շորտեր կամ կիսագրկող կիսաշրջազգեստ: Տեսքն ավելի հարստացնելու համար կարելի է ցանցկեն բլուզի, ժիլետի տակից հագնել անթեւ մայկա, ցանկացած գույնի: Մեծ ծղոտե դայուսակն ու բելակալիչներով հասակրունկ քարանե կոշիկները լրացնում են հագուկարը:

Ն. Դ.

ԹԲԻԼԻՍԻԻ ՊԵՏՐՈՍ ԱՂԱՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ

ՀՅՈՒՐԱԽՍԱՂԵՐԸ

Երեւանի Հակոբ Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնի շենքում

Հուլիսի 26-ին — Ժ. Հարությունյան — «Քո վերջին հանգրվանը»
Հուլիսի 27-ին — Պ. Զեյթունցյան — «Սողոմոն Թեհլերյան»
Հուլիսի 28-ին — Ա. Այվազյան — «Դիոլիոդիտ»
Հուլիսի 29-ին — Գ. Սունդուկյան — «Խաթաբալա»

Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Վրաստանի արվեստի վաստակավոր գործիչ Միխայել Գրիգորյան

Տոմսերը վաճառվում են թատրոնի տոմսարկղում ժ. 10-ից

Ընդունվում են կոլեկտիվ հայտեր. Հեռ. 58-01-01

Ներկայացումների սկիզբը՝ ժամը 16-ին:

digitised by A.R.A.R.@

ՇԱԽՄԱՏ

Մայքլ Բասման՝ Շախմատային աշխարհի «էկոլոգ»

Շախմատի միջազգային վարդեպ, համակարգիչների մասնագետ Մայքլ Բասմանը (Միխայել Բասմաջյանը) քաջ ծանոթ է 64 խոտակուսիների կախարդական խաղի մեծազույն վարդեպներին: 60-ականների վերջին եւ 70-ականների սկզբին նա եղավ հայրենիքում եւ մասնակցեց նաեւ Հայաստանի առաջնություններին: Վերադառնալով Անգլիա, Միխայել Բասմաջյանը մեծ դեր խաղաց արդիական մեթոդներով շախմատի ուսուցման եւ տարածման մեջ: Շատ աշխատությունների եւ գրքերի հեղինակ է, որոնցից լավագույնը աշխարհի նախկին չեմպիոն Տիգրան Պետրոսյանի մասին է:

Բրիտանական հեղինակավոր «Չես» շախմատային ամսագիրը իր ադրիլյան համարում մի ամբողջ էջ է նվիրել անգլահայ նշանավոր շախմատիստին եւ տեսաբանին: «Շախմատի տախտակի բարեկամ եւ տեսական ամեն բանի բնանսի, շախմատային էկոլոգ Մայքլ Բասմանը համաշխարհային ազդարարագիր է ուղղում» վերնագրի տակ զետեղված է նրա լուսանկարը եւ գրասմայստեր Ստեֆան Դյուրիչի հետ խաղացված ղարտիան: Ստորեւ շախմատասերների ուշադրությանն ենք ներկայացնում այդ ղարտիան

Մայքլ Բասման-Ստեֆան Դյուրիչ
Իզլինգթոնի բաց մրցաշար, 1993 թ.

1. h3 b6 2. c4 c5 3. Ձc3 g6 4. Ձf3 Փg7 5. d3 Ձc6 6. e4 d6 7. g4! e6 8. Փg2 Ձe5 9. Ձh2 g5 10. Ձf1 Փb7 11. Ձg3 Ձg6 12. Ձh5 Փe5 13. Ցa4+! Աf8 14. Ձe2! Ձh4 15. 0-0 Ձ:g2 16. Ա:g2 d5 17. cd ed 18. Փ:g5! Ց:g5 19. f4 Ցe7 20. fe Նd8 21. Ն:f7+! Ա:f7 22. Նf1+ Աe6 23. Նf5! Ցc7 24. Ձhf4+! Աe7 25. Ձc3 Ձh6! 26. Նf6 Ձf7? 27. Ձf:d5+ Ն:d5 28. Ձ:d5+ Փ:d5 29. ed Ձ:e5?? 30. d6+ Ց:d6 31. Ն:d6 Ա:d6 32. Ց:a7 Ձd7 33. Ցa4 Նe8 34. Ցf4+ Աc6 35. Ցh6+ Աc7 36. Ց:h7 Նe2+ 37. Աg3 Ն:b2 38. g5 Ն:a2 39. g6 Նa3 40. g7, սեւերը հանձնվեցին:

Պատրաստեց
ՀԱՍՊ ՍՈՍԿՈՖՅԱՆԸ

ԱՇԽԱՐՀԻ ԳԱՎԱԹ

ՖԻՖԱ-ի դաշտոնական դասակարգում

«Ազգի» նախորդ համարում տպագրված աշխարհի 15-րդ առաջնության ամփոփիչ աղյուսակից հետո ներկայացնում ենք աշխարհի առաջնությունների եզրափակիչ փուլի ՖԻՖԱ-ի դաշտոնական դասակարգումը: Անցկացված 15 առաջնությունների եզրափակիչ փուլերին մասնակցել են 61 տերությունների հավաքականներ եւ միայն Բրազիլիայի հավաքականն է, որին հաջողվել է մասնակցել բոլոր 15 առաջնություններին եւ բոլորից շատ չորս անգամ նվաճել աշխարհի գավաթը:

ՀԱՎԱՔԱԿԱՆՆԵՐ	Ա	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV
1. Բրազիլիա	15	111	73	49	13	11	159-68	6	14	3	2	5	1	1	11	1	4	3	5	5	9	1
2. Գերմանիա	13	100	73	42	16	15	154-97	-	3	10	-	1	4	7	2	3	1	6	2	2	1	5
3. Իտալիա	13	84	61	35	14	12	97-59	-	1	1	7	10	-	9	9	2	10	4	1	12	3	2
4. Արգենտինա	11	61	52	26	9	17	90-65	2	9	-	-	-	13	10	5	-	8	1	11	1	2	10
5. Անգլիա	9	48	41	18	12	11	55-38	-	-	-	8	6	11	8	1	8	-	-	6	8	4	-
6. Իսպանիա	9	39	37	15	9	13	53-44	-	5	-	4	-	-	13	10	-	-	10	12	7	10	8
7. Ռուսաստան	8	38	34	16	6	12	60-40	-	-	-	-	-	7	6	4	5	-	-	7	10	17	18
8. Ուրուգվայ	9	38	37	15	8	14	61-52	1	-	-	1	4	-	12	7	4	13	-	-	16	16	-
9. Շվեդիա	9	37	38	14	9	15	66-60	-	8	4	3	-	2	-	-	9	5	13	-	-	21	3
10. Ֆրանսիա	9	35	34	15	5	14	71-56	7	9	6	-	11	3	-	13	-	-	12	4	3	-	-
11. Հարավսլավիա	8	35	33	14	7	12	55-42	4	-	-	5	7	5	4	-	-	7	-	16	-	5	-
12. Հունգարիա	9	33	32	15	3	14	87-57	-	6	2	-	2	10	5	6	-	-	15	14	18	-	-
13. Լեհաստան	5	31	25	13	5	7	39-29	-	-	11	-	-	-	-	-	-	3	5	3	14	-	-
14. Հոլանդիա	6	28	25	11	6	8	43-29	-	9	14	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	15	7
15. Չեխոսլովակիա	8	27	30	11	5	14	44-45	-	2	5	-	14	9	2	-	15	-	-	19	-	6	-
16. Ավստրիա	6	26	26	12	2	12	40-43	-	4	-	-	3	15	-	-	-	-	7	8	-	18	-
17. Բելգիա	9	22	29	9	4	16	37-53	11	15	13	-	12	-	-	-	10	-	-	10	4	11	11
18. Մեքսիկա	10	22	33	7	8	18	31-68	13	-	-	12	13	16	11	12	6	-	16	-	6	-	13
19. Չիլի	6	17	21	7	3	11	26-32	5	-	-	9	-	-	3	13	-	11	-	22	-	-	-
20. Ռումինիա	6	16	17	6	4	7	26-29	8	12	9	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	12	6
21. Շվեյցարիա	7	15	22	6	3	13	33-51	-	7	7	6	8	-	16	16	-	-	-	-	-	-	15
22. Շոտլանդիա	7	14	20	4	6	10	23-35	-	-	-	-	15	14	-	-	-	9	11	15	19	18	-
23. Բուլղարիա	6	13	23	3	7	13	21-36	-	-	-	-	-	-	15	15	13	12	-	-	15	-	4
24. Պորտուգալիա	2	12	9	6	0	3	19-12	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	17	-	-
25. Հս. Իրլանդիա	3	11	13	3	5	5	13-23	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	9	21	-	-
26. Պերու	4	11	15	4	3	8	19-31	10	-	-	-	-	-	-	-	7	-	8	20	-	-	-
27. Պարագվայ	4	10	11	3	4	4	16-25	9	-	-	11	-	12	-	-	-	-	-	-	13	-	-
28. Կանադա	3	10	11	3	4	4	11-21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	7	22
29. ԱՄՆ	5	9	14	4	1	9	19-36	3	16	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	14
30. Իսլանդիա	2	7	9	1	5	3	4-7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	16
31. Դանիա	1	6	4	3	0	1	10-6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
32. ԳԴՀ	1	6	6	2	2	2	5-5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-
33. Կոլումբիա	3	6	10	2	2	6	13-20	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	14	19
34. Ուելս	1	5	5	1	3	1	4-4	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35. Մարոկկո	3	5	10	1	3	6	7-13	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	11	-	23
36. Այժիր	2	5	6	2	1	3	6-10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	22	-	-
37. Նիգերիա	1	4	4	2	0	2	7-4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
38. Ս. Արաբիա	1	4	4	2	0	2	5-6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
39. Կոստա Ռիկա	1	4	4	2	0	2	4-6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-
40. Ճունիս	1	3	3	1	1	1	3-2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-
41. Նորվեգիա	2	3	4	1	1	2	2-3	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
42. ԿԺԴՀ	1	3	4	1	1	2	5-9	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
43. Կուբա	1	3	3	1	1	1	5-12	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44. Հրվ. Կորեա	4	3	8	0	3	8	9-34	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	20	22	20
45. Ճուրիա	1	2	3	1	0	2	10-11	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
46. Հոնդուրաս	1	2	3	0	2	1	2-3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-	-
47. Իսրայել	1	2	3	0	2	1	1-3	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-
48. Եգիպտոս	2	2	4	0	2	2	3-6	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-
49. Քուվեյթ	1	1	3	0	1	2	2-6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	-	-
50. Ավստրալիա	1	1	3	0	1	2	0-5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-
51. Իրան	1	1	3	0	1	2	2-8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-
52. Բոլիվիա	3	1	6	0	1	5	1-20	12	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21
53. Իրաք	1	0	3	0	0	3	1-4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	-	-
54. Կանադա	1	0	3	0	0	3	0-5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	-	-
55. Նիդ. Անդ. Հնդ.	1	0	1	0	0	1	0-6	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56. ԱԱԷ	1	0	3	0	0	3	2-11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	-
57. Նոր Զելանդիա	1	0	3	0	0	3	2-12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	-	-	-
58. Հունաստան	1	0	3	0	0	3	0-10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
59. Հայիթի	1	0	3	0	0	3	2-14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-
60. Զայիր	1	0	3	0	0	3	0-14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-
61. Սալվադոր	2	0	6	0	0	6	1-22	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	24	-	-	-

ՍԵՆՍԱՑԻՈՆ

«Լեւ Յաշինը կմասնակցի՞ ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությանը»

Բոլոր ժամանակներում լուսագրական աշխարհը սենսացիոն լուրերի հետեւից ընկնելով, մի շարք հոդվածներ է տպել՝ կեղծ փաստերի եւ կեղծ անունների վրա հիմնված: Բայց այն, ինչ կատարվեց մի վիճեցնամական երիտասարդական թերթում, գերազանցեց բոլոր ռեկորդները:

Բանն այն է, որ նշված թերթում տպված էր հետմահու մի հարցազրույց աշխարհահռչակ դարպասապահ Լեւ Յաշինի հետ:

Արեւելյան Ասիայի մայրցամաքում՝ Ճապոնիայում, Չինաստանում եւ այլ երկրներում, ֆուտբոլը վերջերս է հեղինակություն ձեռք բերել եւ դարձել ամենասիրված մարզաձեւերից: Վերջին նիս հաջողությունները օրցսօրեւ ավելանում են այդ երկրներում: Օգտվելով առիթից, վերը նշված թերթի խմբագրությունը բոլորովին անտեսելով լուսագրական օրենքները՝ «լուսաբանել միայն ճշմարտություն եւ արդարություն», հարցազրույց ներկայացրեց ռուսական դարպասապահի հետ: Այդ հարցազրույցում Լեւ Յաշինը իր տպավորություններն էր հաղորդում մարզական լուսագրողին եւ խորհուրդներ էր տալիս ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությանը մասնակցող 24 դարպասապահներին: Նա ըստ հոդվածի, հայտնեց նաեւ, որ ինքն անոյական մեկնելու է ԱՄՆ, որպեսզի անձամբ հանձնի իր անունը կրող մրցանակը, լավագույնը ճանաչված դարպասապահին:

Խնդիրն այն է, որ Լեւ Յաշինը, ինչպես գիտեք, մահացել է 1990 թ. մարտին: Իսկ այդ հարցազրույցը արվել էր ֆուտբոլի աշխարհի 15-րդ առաջնության նախօրյակին: Նմանատիպ սենսացիոն հարցազրույցները տպելիս, խմբագիրները նոպատակ են հետապնդում ավելացնել թերթի վաճառքի քանակը, հետեւաբար նոպատում են ընթերցման երջանակների ընդլայնմանը. կարեւոր չէ հոդվածն ինչքանով է համապատասխանում իրականությանը:

Ինչպես ֆրանսիացիներն են ասում՝ ինչ որ բան այնպես չէ: Մենք կարողացանք դա բացահայտել, բայց կկարողանա՞ն արդյոք վիճեցնամացիները գտնել այս հանելուկի բանալին:

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՏԻՊՅԱՆ

ԽՈՍԱԿԱՐ

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների առաջնությունը ադրիլին

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ֆուտբոլի ֆեդերացիայի եւ աշխարհի առաջնության կազմկոմիտեի նախագահ Ալան Ռոսենբերգը հայտնեց, որ 1995 թ. ադրիլին սկսվելու է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների պրոֆեսիոնալ թիմերի առաջին առաջնությունը: Արդեն մեծ երկու հաստատություններ՝ «Նայկը» եւ «Միդրենը» դաշտոնապես համաձայնել են հովանավորել առաջնությունը: Ռոսենբերգը նշել է նաեւ, որ առաջիկայում կհայտարարվի այլ հովանավորների անունները: Արդեն հայտնի են յոթ քաղաքներ, որոնք պետք է թիմեր ներկայացնեն առաջնությանը, իսկ մյուս հինգը կորոշեն մոտ ապագայում: Պետք է վարձենք փորձառու մարզիչներ եւ դաշտոնյաներ: Մենք ջանում ենք հավաքել 50-100 մլն. դոլար: ԱՄՆ-ի ազգային հավաքականի լավ ելույթներից հետո բազմաթիվ օտար թիմեր ուզում են գնել մեր խաղացողներին: Մենք ամեն ինչ պետք է անենք եւ կարող ենք մեր լավագույն խաղացողներին դահել: Պետք է ջանանք նաեւ ներմուծել օտար, երիտասարդ, տաղանդավոր ֆուտբոլիստներ, ինչպես նաեւ մի քանի աստղերի, ասաց Ռոսենբերգը:

Ֆուտբոլը վերացնում է թշնամությունը

Դարեր շարունակ անգլիացիներն ու իռլանդացիներն եղել են եւ շարունակում են թշնամի լինել: Սակայն, ֆուտբոլի շնորհիվ, այս դարավոր թշնամությունը մի ինչ մեղմացել է: Բանն այն է, որ ծագումով անգլիացի, Իռլանդիայի հավաքականի ավագ մարզիչ Ջեկի Չարլտոնը վերջերս արժանացել է Դուբլինի (Իռլանդիա) «դաստվավոր քաղաքացի» կոչմանը, որը նրան տրվել է այն բանից հետո, երբ շնորհիվ Չարլտոնի Իռլանդիայի հավաքականը կարողացավ դուրս գալ ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության եզրափակիչ փուլ:

3 միլիոն մեկ գնդակի համար

Ռուսաստանի ֆուտբոլի առաջնության բարձրագույն խմբի երկու թիմերի «Սպարտակ» (Վլադիկավկազ)-«Սպարտակ» (Մոսկվա) (1-0) միջեւ մայիսի 26-ին կայացած խաղում արձանագրվեց արտառոց մի միջադեպ: Խաղի ընթացքում մարզադաշտի հաղորդավարը բարձրախոսով հայտարարեց, որ եթե Վլադիկավկազի խաղացողներից մեկը խփի երկրորդ գնդակը, ապա կդարգեւատրվի 3 միլիոն ռուբլի գումարով: Այս հայտարարությունը բողոքների ալիք բարձրացրեց եւ Ռուսաստանի դրոֆեսիոնալ լիգայի վերստուգիչ հանձնաժողովը, ենթարկելով այդ խնդիրը, որոշում ընդունեց հուլիսի 1-ից արգելել մարզադաշտերում նմանատիպ հայտարարություններ անել, որոնք կարող են գրգռել թե՛ խաղացողներին, թե՛ մարզասերներին:

ԱՄՆ-94

Բրազիլացիները մեծարում են իրենց հերոսներին

ՌԻՈ ԴԵ ԺԱՆԵՅՐՈ, 19 ՅՈՒԼԻՍ, ՍՆՍՐՔ: Բրազիլական զանգվածային լրատվական միջոցների գլխավոր թեման շարունակում է մնալ հավաքականի հաղթանակը ԱՄՆ-ի աշխարհի առաջնությունում: Երկիրը դաստաստվում է քառակի չեմպիոնների մեծարմանը: Նախագահ Իտամար Ֆրանկոն նրանց կհանձնի կառավարական դարգեւները՝ Մեծ խաչերը մարզական սխրանքի համար շնորհանները:

Բրազիլական խոշորագույն քաղաք Սան Պաուլոյի դրեֆեկտը իր տարակուսանքը հայտնեց Բրազիլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի որոշման կապակցությամբ, որով չեմպիոնների երջանակությունը երկրով սահմանափակված է միայն 3 քաղաքներով՝ Ռեսիֆի, Բրազիլիա եւ Ռիո դե Ժանեյրո: Եթե այդ որոշումը չվերանայվի եւ Սան Պաուլոյի երկրպագուները հնարավորություն չտանան իրենց երախտագիտությունը հայտնել ֆուտբոլային կուռքերին, ապա նա սպառնաց ֆեդերացիայի ամբողջ ղեկավարությանը դերտնա նոն գրատա հայտարարել իր քաղաքում:

Ինչպես հայտնեց բրազիլական հեռուստատեսությունը, թիմի յուրաքանչյուր խաղացող ստացել է 120 հազարական դոլար: Այդքան բարձր հոնորար բրազիլացի ֆուտբոլիստները առաջին անգամ են ստանում երկրում այդ մարզաձեւի դատմության ընթացքում: Հավանաբար հենց այդ դատճառով է, որ ինքնաթիռը ԱՄՆ-ից զգալի ուշացումով է թռել՝ բեռը չափազանց շատ էր:

digitised by A.R.A.R.@

ԻՐԱՎԱԿԱՆ

Ա. Մանուշարյանի նկատմամբ...

Սկիզբը էջ 1

ՀՀ դատախազությունը օրինական կլինի բոլոր նրանց, ովքեր կնպաստեն հանցագործներին բացահայտելու եւ նրանց իրական դատապարտության ենթարկելու գործին:

1994 թ. հուլիսի 18-ին եւ 19-ին ՀՀ դատախազությունում է հրավիրվել Աշոտ Գառնիկի Մանուշարյանը եւ նրան առաջարկվել է բացատրություն տալ ու աղացույցներ ներկայացնել իր կողմից արված հայտարարությունների մասին: Աշոտ Մանուշարյանը հրաժարվել է ցուցմունք տալ եւ ապացույցներ ներկայացնել, հայտարարելով միաժամանակ, որ չի ստորագրի ՀՀ դատախազության կողմից իրեն ներկայացված որեւէ փաստաթղթի տակ:

1994 թ. հուլիսի 12-ի հայտարարությամբ ՀՀ դատախազությունը միաժամանակ զգուշացրել է, որ ակնհայտ առհասարակ մանրամասնությունների ու գրաքննությունների համար հայտարարությունների հեղինակները կենթարկվեն օրենքով նախատեսված քրեական պատասխանատվության:

1994 թ. հուլիսի 20-ին ՀՀ դատախազությունը ՀՀ Քր. օր. 131 հոդվածի հատկանիշներով քրեական գործ է հարուցել Ա. Մանուշարյանի նկատմամբ, որի քննությունը հանձնարարվել է ՀՀ գլխավոր դատախազին առընթեր հատկապես կարեւոր գործերի քննիչին»:

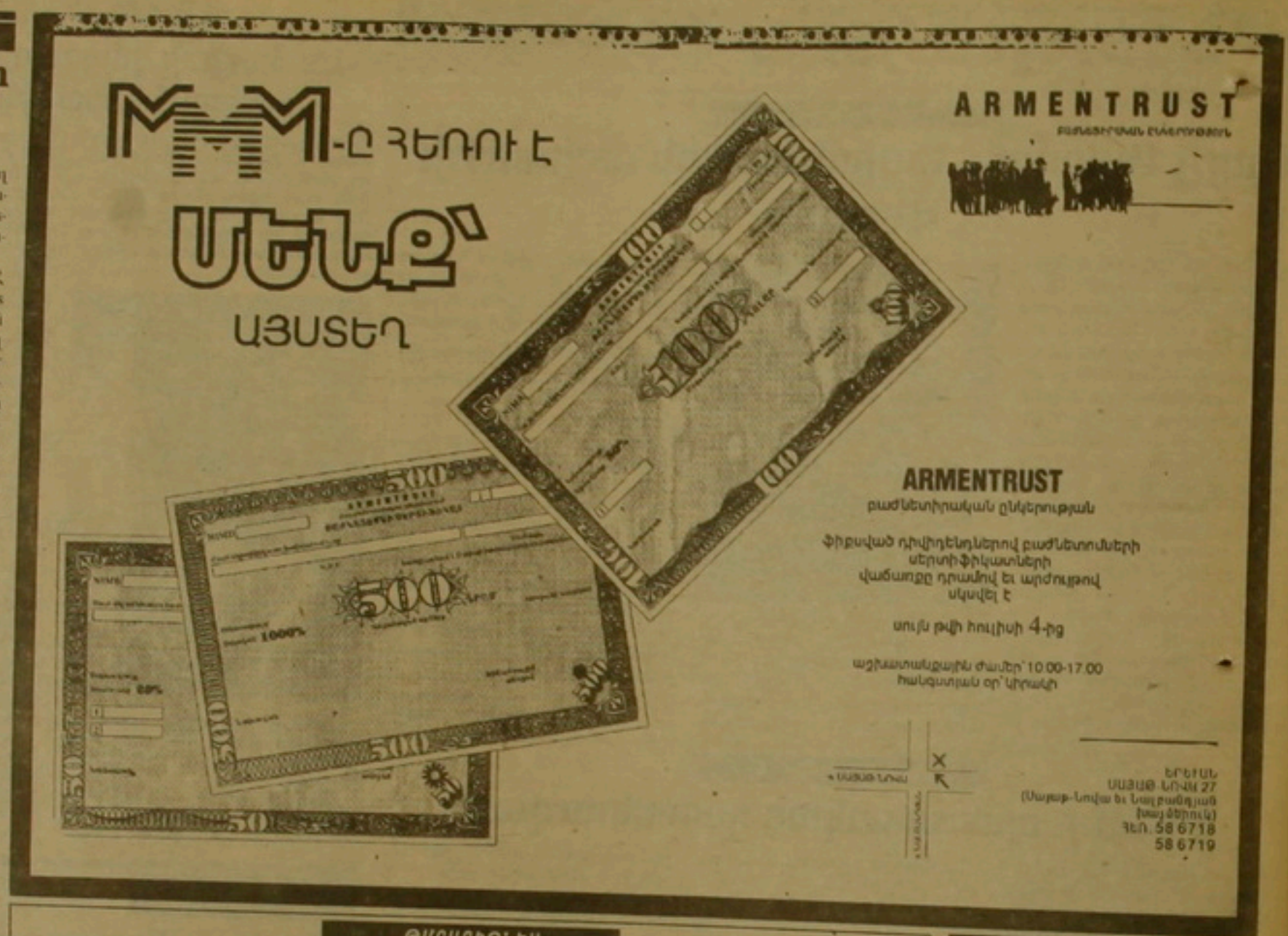

ՎՐԱՑ-ԱԲԽԱԶԱԿԱՆ

Զինված խմբերը դուրս

ՍՈՉԻ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Գալիի շրջանում Աբխազիայում ԱՊՀ խաղաղարար ուժերի հրամանատարության ներկայացուցիչների եւ Վրաստանի ու Աբխազիայի զինված ուժերի հրամանատարությունների հանդիպման ընթացքում քննարկվում է կողմերի կիրճից վրացական զինված կազմավորումների դուրսբերման հարցը: Աբխազիայի պաշտպանության նախարար Սուլթան Սոսնալիեւը հայտարարեց, որ եթե վրացական կազմավորումների դուրսբերման հարցը չլուծվի, Աբխազիայի զինված ուժերը կձեռնարկեն համապատասխան միջոցներ: Իսկ Աբխազիայի Նախարարների խորհրդի փոխխնամակալ Սանիսլավ Լակոբան նշեց, որ կողմերի կիրճից վրացական զինված կազմավորումները դուրս չբերելը կհանգեցնի այս տարվա մայիսին Մոսկվայում ստորագրված հրադադարի համաձայնագրի նաեւ մյուս կետերի, այդ թվում գաղթականների եւ տեղահանվածների Աբխազիա վերադառնալու կետերի անտեսման:

■ *«Մենք ոչնչ է լուծենք ավանակոմն աբխարհազորի սուր խնդիրը»*, հայտարարեց գեներալ Վասիլի Յակուբեւը: Սվանների մոտ 700 մարդու հասնող զինված աբխարհազորը կազմված է տեղի բնակիչներից, որոնք չեն ցանկանում լքել Կոդորի կիրճը: «Փոխհատականներն վրա կրակ չբացել անցամ նրանց կողմից Ինգուրի գետի երկայնքով ընկած սահմանը գանգվածաբար խախտելու դեպքում, այսուհետեւ է խաղաղարար ուժերի զինծառայողներին տրված հրամանը», հայտարարել է գեներալ Յակուբեւը: Զինվորականները կարծում են, որ հաղթագետները ոչնչ է շատանն փոխհատականների վերադարձի մասին որոշում ընդունելու գործում, քանի որ մարդիկ հոգնել են սպասելուց եւ կարող են ինքնակամ գործողությունների դիմել: ԼՏ

Եղանակը Հայաստանում

«Հայաստան» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23 Արշակունյաց 2

ԹՄՐԱԲՐՃԵՍ

Շերեմետեւոյում միլիոնավոր դոլլարների հերոին

Նախկին խորհրդային տարածքը թմրադեղերի, թափառականների ու գաղթականների վայր

Շերեմետեւոյի մաքսատան աշխատակիցները երեքշաբթի, հուլիսի 19-ին, հայտնաբերել են հերոինի մի խոշոր խանակություն՝ 3,7 կգ: Ինչպես ՌԻԱ գործակալության թղթակցին հաղորդեցին ՌԴ ոստիկան մաքսային կոմիտեում, ընդհանուրս բեռը, որը բաղկացած էր երկու ճամպրուկների երկնակի դատերի միջեւ, տարանցիկով երեւանից փոխադրվում էր Լոս Անջելես մշտապես ԱՄՆ-ում բնակվող Հայաստանի մի հաղաքացու կողմից: Ծխամիջոցների շուկայում հերոինի արժեքը 500 հազար ամերիկյան դոլար է մեկ կիլոգրամի համար: Եթե նկատի առնենք, որ 1 գրամ հերոինը բավական է 100 բաժնեչափի համար, ապա դժվար չէ հասկանալ, թե ինչքան մարդ է փրկվել «սպիտակ մահից»:

Ռուս սահմանապահները երեկ կասեցրին նաեւ Լեռնային Բաղախեանի Ինքնավար Մարզից 50 կգ-ից ավելի անմաքուր ափիոն Կրգզստանի Օշի մարզ փոխադրելու փորձը: Թմրադեղերի հետ մեկտեղ կալանվեցին 6 մաքսանենգներ, որոնց մեծամասնությունը հայտնաբերվեց նաեւ Կալաշնիկովի ավտոմատ՝ լիամփուշտներով: Չորս կալանավորները Կրգզստանի քաղաքացիներ են: Հարցվել է հերոինի գործ:

Սա վերջին հինգ տարում Պամիրում թմրադեղերի ամենամեծ «որսն» է: Այս առյուծի խրացումից ակնկալվող գումարը ֆանտաստիկ կլիներ, եթե նկատի ունենանք, որ ԱՊՀ «սեւ շուկայում» 1 կգ ափիոնը գնահատվում է 100-140 միլիոն ռուբլի:

Միաժամանակ, «Գերմանական ալիքը» մտադրում է, որ Ռուսաստանը գնալով դարձնում է տարանցիկ երկիր աշխատանք փնտրող թափառականների ու գաղթականների համար: Միգրացիայի վերահսկման ժամանակ գտնվող միջազգային կազմակերպության տվյալներով, այժմ Ռուսաստանում մոտ 2,5 մլն. փախստական կա, որոնք աշխատանք են փնտրում: Նրանց 56 տոկոսը ցանում է «ընկնել» ԱՄՆ կամ Արեւմտյան Եւրոպա: Փախստականների կեսը Ռուսաստան է եկել մասնավորապես Աֆղանստանից, Իրաքից, Վրաստանից, Ադրբեջանից եւ Սոմալիից:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Պենտագոնը զգուշացնում է Աերոֆլոտով ճանապարհորդելուց

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ: ԱՄՆ-ի պենտագոնը Ռուսաստանում աշխատող ամերիկյան զինվորական ծառայողներին հրահանգել է ձեռնպահ մնալ նրանց չվազծերում Աերոֆլոտի թիմնարիներով թռչելուց, բացի ծայրահեղ անհրաժեշտ դեպքերից: «Աերոֆլոտի մի քանի փոր ավիաընկերությունների ղեկավարվելու հետեւանքով Ռուսաստանում օդանավերի թռիչքները հաճախ երթեւեկության անհասկանալի միջոց են դառնում: Ուղեւորները հաճախակի թախվում են անկանխատեսելի չվացուցակների, այլ դժվարին իրավիճակների, ներառյալ թիմնարիների գերբեռնվածության», լրագրողներին հայտարարեց ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ներկայացուցիչը: Այդ ցուցումը չի վերաբերում ամերիկացի զբոսաշրջիկներին, թեեւ պենտագոնը կցանկանար, որ ԱՄՆ-ի քաղաքացիները ավելի խնամքով կշտադատեին ձեռնարկումները նախքան ուղեւորություն ղեկավարելը, ընդգծեց նա:

Չեխիայի վարչապետի եկամուտներին կարող են ծանոթանալ ամենքը

ՊՐԱՀԱ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չեխիայի վարչապետ Վացլավ Կլաուսը անցյալ տարվա համար հայտարարել է մոտ 1 մլն կրոն լրացուցիչ եկամուտ: Այս հաղորդումը այդի ընկնող տեղերում են գտնել երկրի բոլոր կենտրոնական թերթերը, տեղեկացնելով, որ այդ գումարի կեսը կազմում են կաբինետի ղեկավարի գիտամանկավարժական եւ գրական գործունեության եկամուտները: Մնացած միջոցները նա ստացել է որպես միջազգային մրցանակներ եւ հրաղարակային ելույթների հոնորարներ: Կաբինետի անդամների մեջ իսկական «ընչազուրկներ» են ներքգործնախարար Յան Ռումլը եւ տրանսպորտի նախարար Յան Ստրասկին, որոնք հայտնեցին, որ ամբողջ տարին աղրել են աշխատավարձով: Հատկանշական է, որ հարկային հայտարարագրերին խորհրդարանի շենքում կարող են ծանոթանալ բոլոր ցանկացողները:

ԱՇԽԱՐՀ

Մեյջորը կարող է պաշտոնաթող անել 12 նախարարների

ԼՈՆԴՈՆ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ջոն Մեյջորը հավանաբար պաշտոնաթող անի կաբինետի 12 անդամների»՝ այս վերնագրով «Դեյլի թելեգրաֆը» հաղորդում է հրաղարակել Մեծ Բրիտանիայի պահպանողական կառավարությունում այսօր տեղաշարժ եղած նախարար կթողնի կաբինետը, եւս մի քանի անդամներ կտեղափոխվեն: Փոփոխությունների նպատակն է առաջ քաշել խորհրդարանի երիտասարդ պատգամավորներին, որոնք «կթարմացնեն» վարչակազմը:

Բալադուրին վստահում է 51 տոկոսը

ՓԱՐԻԶ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ֆրանսիայի վարչապետ Էդուարդ Բալադուրը շարունակում է առաջատար մնալ եկող տարվա գարնանը կայանալիք նախագահական ընտրությունների ոչ պաշտոնական ընտրարավում: Ֆրանսիայի սոցիոլոգիական հետազոտությունների CSA կենտրոնի անցկացրած հարցման համաձայն, Ֆրանսիացիների 51 տոկոսը «պատրաստ է նրան վստահել հանրաքվեության նախագահի պաշտոնը»: Հանրաքվեությանն ա ջակցող միավորման նախագահ, Փարիզի քաղաքապետ Ժակ Շիրակին առաջ նախագահի պաշտոնում «տեսնում է» հարցման մասնակիցների 36 տոկոսը: Սոցիալիստների՝ կառավարող աջ ցենտրիստական մեծամասնության քաղաքական հիմնական ընդդիմախոսների մեջ լավագույն ցուցանիշն ունի եւ հանրաճանաչությունի նախկին նախագահ Ժակ Դելորը (47 տոկոս):

Ասդղագուշակների կանխատեսումներ

ՊՈՒԼՏՈՎ, 20 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆՍՐՔ-ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ասդղագուշակների Տամարա Գլոբան հայտարարեց, որ այս աշնանը կանխատեսում է քաղաքական բեմ իրադարձություններ Ուկրաինայում եւ Ռուսաստանում, որոնց կմասնակցեն նախ Լեբեդեւի նախկին կալանավորները: Նրա ասելով, պետք է սպասել իրադարձություններ նաեւ Իրաքում: Հուսադրող է միայն մի բան, եթե հավատ ընծայենք Գլոբային, այդ երկրները մոտ ժամանակներս, այնուամենայնիվ, կհասնեն կայունացման:

Գրանցման թիվ 65. Դասել 69149. Պատվեր 1805. Ստորագրված է տպագրության՝ 21. 07. 1994 Գինը՝ 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@